

T.C.
AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İLKÖĞRETİM İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN
ETKİLİ SINIF YÖNETİMİ DAVRANIŞLARININ
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ ALGILARINA GÖRE
DEĞERLENDİRİLMESİ

Çiğdem ŞAHİN

YÜKSEK LİSANS TEZİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ BİLİM DALI

DANIŞMAN
Doç. Dr. Nihat ÇALIŞKAN

KIRŞEHİR
HAZİRAN 2012

ÖZET

Bu araştırmada ilköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi davranışları öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmiştir. Görüşlerin cinsiyete ve okuldaki konuma (öğretmen-öğrenci) göre farklılık gösterip göstermediğı saptanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın evreni Kırşehir il merkezi ve ilçelerindeki ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenler ve bu okullarda öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri, Altındağ'ın (2006) geliştirdiğı anket yolu ile elde edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzdeler (%) ve Ki-Kare (X^2) teknikleri kullanılmıştır. Araştırmada sınıf yönetiminin, planlama, motivasyon, eğitim-öğretim, dönüt ve düzeltme, istenmeyen öğrenci davranışlarının önlenmesi boyutları ele alınmıştır. Araştırma sonucunda ilköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi davranışlarını sergileme düzeylerinin öğretmen ve öğrenci algılarına göre ve cinsiyete göre bir farklılık gösterip göstermediğı tespit edilmiştir. Araştırma sonunda İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi davranışlarını sergileme sıklıklarının cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık arz etmediğı ancak öğretmen ve öğrenci görüşleri arasında anlamlı farklılıklar bulunduğıu tespit edilmiştir. Öğretmenler söz konusu sınıf yönetimi davranışlarını daha sık sergilediklerini düşünürlerken, öğrenciler bu davranışların öğretmenleri tarafından daha az sıklıkta sergilendiğini düşünmektedirler.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim, İngilizce Öğretmeni, Etkili sınıf yönetimi

ABSTRACT

EVALUATION OF EFFICIENT CLASSROOM MANAGEMENT BEHAVIOURS OF SECONDARY SCHOOL ENGLISH TEACHERS ACCORDING TO TEACHERS' AND STUDENTS' PERCEPTIONS

In this research, effective classroom management behaviours of Secondary School English Language Teachers are evaluated according to the opinions of teachers and their students. It is tried to identify whether the opinions differ according to gender and to status (teacher – student). The population of the research is composed of teachers who are working at the Secondary Schools in Kırşehir province and in the districts of Kırşehir and students who are studying at these schools. The data is gathered through a questionnaire developed and used by Altındağ (2006). Frequency, t-test, percentage, and X-Square (X^2) techniques were applied for the analysis of the data. In the research different dimensions of classroom management such as planning, motivation, teaching, feedback and correction and preventing misbehaviours are addressed. The results of the research shows that the frequency of effective classroom management behaviours of Secondary School English Language Teachers do not differ according to the perceptions of genders however, there is a meaningful difference between the opinions of teachers and students. Although the teachers think that they display these behaviours more often, the students think that the teachers display these behaviours less often.

Key Words: Secondary School, English Language Teacher, Efficient Classroom Management

TEŞEKKÜR

Araştırmanın planlanması ve yürütülmesi hususunda bana yol gösteren, anlayış gösteren ve benden desteğini esirgemeyen saygıdeğer hocam ve tez danışmanım Doç. Dr. Nihat ÇALIŞKAN' a katkılarından dolayı en içten teşekkürlerimi sunarım.

Değerli vaktini bana ayırarak, dönüt, düzeltme ve tavsiyeleriyle çalışmama önemli katkılarda bulunan Yrd. Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN'e; değerli görüşleriyle beni yönlendiren Yrd. Doç. Dr. Dilek GENÇTANIRIM'a; araştırma süresince tecrübesi ve istatistiksel hesaplamalardaki yardımlarıyla bana destek olan Yrd. Doç. Dr. Kadir PEPE' ye şükranlarımı sunarım.

Araştırmaya dâhil olarak bu çalışmanın oluşmasına katkı sağlayan Kırşehir ili merkez ve ilçelerindeki İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenlerine ve onların değerli öğrencilerine teşekkürü bir borç bilirim.

Hayatım boyunca bana destek veren, güvenen canım annem ve babam Nevriye - Hayati ŞAHİN' e üzerimdeki emeklerinden dolayı sonsuz teşekkür ederim.

Çiğdem ŞAHİN

2012

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar	vii
I.BÖLÜM.....	1
1.GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	3
1.2. Araştırmanın Amacı	4
1.3. Araştırmanın Önemi	7
1.4. Sayıtlar	7
1.5. Sınırlılıklar.....	8
1.6. Tanımlar	8
II. BÖLÜM.....	12
2.İLGİLİ KAVRAMLAR GENEL AÇIKLAMALAR.....	11
2.1.Eğitim - Öğretim	11
2.2.Etkili Sınıf Yönetimi	14
2.3.Etkili Sınıf Yönetiminde Önemli Öğreler	16
2.3.1.Dersi Planlama	16
2.3.2.Motivasyon.....	18
2.3.3.Öğrenme –Öğretmen Süreci.....	19
2.3.4.İstenmeyen Öğrenci Davranışlarıyla Baş Edebilme.....	20

2.3.4.1.İstenmeyen Öğrenci Davranışlarının Öğrenciden Kaynaklanan Nedenleri	22
2.3.4.2.İstenmeyen Öğrenci Davranışlarının Öğretmenden Kaynaklanan Nedenleri	23
2.3.4.3.İstenmeyen Öğrenci Davranışlarının Aileden Kaynaklanan Nedenleri	24
2.3.4.4.İstenmeyen Öğrenci Davranışlarının Program ve Öğretim Yöntemlerinden Kaynaklanan Nedenleri	25
2.3.4.5.İstenmeyen Öğrenci Davranışlarının Sınıf Düzeninden Kaynaklanan Nedenleri	27
2.4.Yabancı Dil Öğretiminde Sınıf Yönetiminin Önemi	29
2.5 Konu ile İlgili Araştırmalar	30
2.5.1 Türkiye’de Yapılan Araştırmalar	30
2.5.2 Yurtdışında Yapılan Araştırmalar	34
III.BÖLÜM	36
3.YÖNTEM.....	36
3.1.Araştırmanın Modeli	36
3.2.Evren ve Örneklem.....	36
3.3.Verİ Toplama Yöntemi.....	37
3.4.Verilerin Analizi ve İşlemi	38
IV.BÖLÜM	40
4.BULGULAR	40
V.BÖLÜM	86
5.SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	86

KAYNAKÇA.....	96
EKLER.....	102

TABLULAR

Tablo 1: “Öğretmenler Dersi Planlı Bir Şekilde Sürdürür” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	40
Tablo 2: “Öğretmenler Ders Planlanırken Öğrenci Seviyesini Dikkate Alır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	42
Tablo 3: “Öğretmenler Dersin İşlenişinde Gerekliğinde Değişiklik Yapar” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları.....	43
Tablo 4: “Öğretmenler Derste Yapılan Aktiviteleri Belirli Bir Sırayı Takip Ederek İşler” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları....	44
Tablo 5: “Öğretmenler Öğretilecek Konuyu Pekiştirecek Farklı Aktiviteler Hazırlar” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	46
Tablo 6: “Öğretmenler Öğrencilerin Yeni Öğrendikleri Konuları Geçmiş Bilgileriyle Birleştirir” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	47
Tablo 7: “Öğretmenler Öğrencilerin Ders İşlenişi Sırasında Tüm Aktivitelere Katılımlarını Sağlar” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	49
Tablo 8: “Öğretmenler Ders Sırasında Ses Tonunu Etkili Kullanarak Konuyu İlginç Hale Getirir” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	50
Tablo 9: “Öğretmenlerin Dersinde Öğrenciler Çekinmeden Sorularını Sorabilirler” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları.....	52

Tablo 10: “Öğretmenler Derslerini Coşkuyla Anlatmaya Çalışır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	53
Tablo 11: “Öğretmenler Derse Yeni Konuyla İlgili Sorularla Başlar” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	55
Tablo 12: “Öğretmenler Öğrencileri Başarılı Olmaya Odaklar” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	56
Tablo 13: “Öğretmenler Sınıfa Soru Yöneltildiğinde Düşünme ve Cevaplama İçin Bir Süre Bekler” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	58
Tablo 14: “Öğretmenler Derslerde Öğrencilerin Seviyelerine Uygun İngilizce Kelimeler Kullanır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	59
Tablo 15: “Öğretmenler Sınıf İçi Etkinliklerde Zamanı Etkili Kullanır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	61
Tablo 16: “Öğretmenler Ders Sırasında Aktiviteler Arasındaki Geçişleri Organize Eder” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları .	62
Tablo 17: “Öğretmenler Dersin Öğrenme Hızını Öğrencilerin Öğrenmesine Göre Ayarlamaya Çalışır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	64
Tablo 18: Katılımcıların “Öğretmenler Soruların Cevaplarını Öğrencilerin Kendilerinin Bulmasını İster” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Verdikleri Cevap Dağılımları.....	66

Tablo 19: “Öğretmenler Konunun Anlaşıp Anlaşılmadığı Aynı Konuyla İlgili Farklı Aktiviteler Yaptırılarak Anlatılmaya Çalışır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	67
Tablo 20: “Öğretmenler Aktiviteler Sırasında Sınıf İçinde Dolaşarak Tüm Sınıfın Durumu Gözlemlenmeye Çalışır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	69
Tablo 21: “Öğretmenler Sınıfın Çoğunluğunun Anlamadığı Konuları Tekrar Eder” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	70
Tablo 22: “Öğretmenler Yapılan Hatalar Düzeltilirken Olumlu İfadeler Kullanır ” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları.....	72
Tablo 23: “Öğretmenler Konunun Öğrenilip Öğrenilmediğini Değerlendirirken Öğrenciler Arasındaki Bireysel Farklılıklar Dikkate Alır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	73
Tablo 24: “Öğretmenler Değerlendirme Sırasında Öğrenciler Arasında Ayrımcılık Yapmaz” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	75
Tablo 25: “Öğretmenler Öğrencilerle Saygıya Dayalı Yakın İlişkiler Geliştir” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	77
Tablo 26: “Öğretmenler Sınıfta Daha Çok Olumlu Davranışları Öne Çıkarır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları.....	78
Tablo 27: “Öğretmenler Öğrencilerin Olumsuz Davranışlarını Eleştirirken Kişiliklerini Rencide Etmemeye Çalışır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	79

Tablo 28: “Öğretmenler Öğrencilere Disiplin Ve Düzenin Gerekliliğini Anlatır Kendi Kendilerine Disipline Olmalarını Sağlar” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	81
Tablo 29: “Öğretmenler İstenmeyen Öğrenci Davranışlarını Dersin İlk Günlerinde Öğrencilerle Paylaşır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	83
Tablo 30: “Öğretmenler Derse İlgisiz Öğrencileri Soru Sorarak Uyarır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları	84

BÖLÜM – I

1.GİRİŞ

Eğitim, hayatın her kademesinde devamlılık arz eden bir davranış değiştirme ve geliştirme sürecidir (Deniz, Avşaroğlu, Fidan, 2006: 63). Bu sürecin oluşturulduğu yerlerden birisi de şüphesiz ki sınıf ortamıdır. Sınıf ortamında, eğitimin amaçlarına ulaşabilmek, olumsuzlukları ortadan kaldırıp öğretimde en üst seviyede verime ulaşabilmek, etkili bir sınıf yönetimiyle mümkündür.

Literatür incelendiğinde sınıf yönetiminin birçok farklı tanımının yapıldığı görülmektedir. Alberto ve Troutman' a göre (1986: 404) sınıf yönetimi, öğretmenin öğrenmeyi teşvik eden bir atmosfer oluşturmak için zaman, yer kaynak, öğrenci rolleri ve davranışlarını işbirliği içinde idare etme kabiliyetidir. Diğer bir tanıma göre sınıf yönetimi, sınıf içi etkinlikleri öğrenme odaklı olarak etkili bir biçimde düzenleyip sürdürme ve öğrenci davranışlarına rehberlik etme sürecidir (Turan, 2006: 2). Başka bir ifade ile, sınıfta pozitif bir öğrenme iklimi oluşturma, öğrencilerin kendilerini özgürce ifade edebilmelerine ve potansiyellerini ortaya koyabilmelerine fırsat sağlama sürecidir (Turan, 2006: 3).

Öğretmen sınıf yönetiminin en etkili ögesidir. Öğretmenin uygun bir öğrenme ortamı ve sınıf düzeni sağlama sınıfındaki en önemli işlevlerindedir Etkili bir sınıf yöneticisi olarak öğretmenden beklenen; sınıfın eğitim için hazırlanması, sınıf kurallarının öğrencilerle belirlenip öğrencilere benimsetilmesi, öğretimin

düzenlenip sürdürülmesi ve öğrencilerin uygun davranışlarının sağlanmasıdır (Ağaoğlu, 2002: 7).

Öğretmen sınıfta düzeni sağladığında, zamanını boş yere harcamak yerine öğretme amaçlarını gerçekleştirip kendini ve öğrencilerini geliştirmek için çaba harcayabilir (Macrae, 1998: 137). Etkili bir sınıf yönetimi; sınıfta kuralların belirlenmesi, geliştirilmesi, öğretmenin liderlik özellikleri, sınıfta iletişim, motivasyon yönetimi, sınıf içinde zamanın kullanımı, sınıfın örgütlenmesi ve öğrenme ortamının oluşturulması gibi çok geniş bir bilgi ve beceri alanını kapsamaktadır. Bütün bu alanlar birbiri ile binişik ve birbirini etkiler durumdadır (Arı ve Saban, 1999: 17).

İyi bir eğitim ve öğretim, etkili bir sınıf yönetimini gerektirir. Etkili sınıf yönetiminin gerçekleşebilmesi için ise sınıf yönetimi becerileri yönünden yeterli öğretmenlere ihtiyaç vardır. Günümüz öğretmenlerinin, otoritenin tamamen öğretilerde olduğu geleneksel sınıf yönetimi anlayışından sıyrılarak, çağın gerektirdiği bilgi ve becerilerle donanmış olması, eğitimde verimliliğin artmasına katkı sağlayacaktır.

Sınıf yönetimi birçok araştırmaya konu olmuştur. Ancak İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi davranışlarına yönelik öğretmen ve öğrenci algılarına göre karşılaştırılmasına yönelik yeterli kadar araştırma yoktur. Sınıf yönetimi her branş için olduğu gibi İngilizce öğretiminde de önemli yere sahiptir. Öğretmenler kendilerinin sınıf yönetimi konusunda yeterli-

yetersiz olduklarını düşünebilirken, bu durum öğrenci algıları açısından farklılık gösterebilir.

İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi davranışlarını öğretmen ve öğrenci algılarına göre incelemek amacıyla yapılan bu çalışmanın birinci bölümünde; problem durumu, araştırmanın amacı, önemi, sayıtlılar, sınırlılıklar ve konu ilgili belli başlı kavramların tanımlarına yer verilmiştir. İkinci bölümde; eğitim-öğretim, etkili sınıf yönetimi, etkili sınıf yönetiminde önemli öğeler (dersi planlama, motivasyon, öğretme-öğrenme süreci ve istenmeyen öğrenci davranışlarıyla baş edebilme) açıklanmıştır. Ayrıca istenmeyen öğrenci davranışlarının, öğrenciden, öğretmenden, aileden, programdan, öğretim yöntemlerinden ve sınıf düzeninden kaynaklanan nedenlerine ve yabancı dil öğretiminde sınıf yönetiminin önemine yer verilmiştir. Üçüncü bölümde, araştırmanın yöntemi hakkında bilgi verilmiştir. Dördüncü bölümde bulgular ve yorumlar, beşinci bölümde ise sonuç ve öneriler açıklanmıştır.

1.1. PROBLEM DURUMU

Günümüzde öğretim ortamındaki uyarıcıların zenginleşmesi ve toplumsal değişimle birlikte öğrencilerin özellikleri, ihtiyaçları ve beklentileri farklılaşmıştır. Olumlu yönlerine rağmen, bu durum okullarda istenmeyen öğrenci davranışlarının gün geçtikçe artmasına da sebep olmuştur. Sınıfta etkili öğretimin gerçekleştirilebilmesi, öğrencilerin derslere ve okula karşı olumlu tutum geliştirebilmeleri için sınıf ortamının da olumlu olması gerekir. Öğretmenden gelen

uyarıcılara öğrencinin dikkatini verebilmesi ve öğretimin kesintiye uğramadan devam edebilmesi ancak olumlu sınıf ikliminin sağlanmasıyla mümkündür.

Günümüzde sınıf yönetimi kavramı, geleneksel eğitimdeki, öğrencileri kontrol etme ve sınıfta disiplin sağlama anlayışından farklı bir şekilde ele alınmaktadır. Öğrencilerle etkili iletişim kurabilme, sınıf içi problemlerin çözümünde öğrencilere öz-yeterlik ve içsel kontrol kazandırma, çatışmaları minimum düzeye indirerek öğretimin verimliliğini yükseltme sınıf yönetimi becerileri olarak çağdaş öğretimde aranan temel yeterlilikler arasında sayılmaya başlanmıştır (Gürşimşek, 1999).

Sınıf yönetimi, eğitim yönetiminin ilk ve temel basamağıdır. Eğitim için gerekli birincil kaynaklar olan öğrenci, öğretmen, program ve diğer unsurlar sınıfın içindedir (Çalık, 2002: 2). Sınıf yönetiminin en önemli unsuru, öğretmendir. Bu anlamda, “öğretmenler bilgi taşıyıcı ve aktarıcı değil, bilgi kaynaklarına giden yolları gösterici, kolaylaştırıcı birer eğitim lideri olmalıdır“ (Başar, 2003: 4). Öğretmelerin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin belirlenmesi ve geliştirilmesi eğitim ve öğretimde birçok önemli sorunun çözülmesine katkı sağlayacaktır.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Araştırmanın amacı İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi davranışlarının öğretmen ve öğrenci algılarına göre değerlendirilmesini içermektedir. Araştırma, İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde, İngilizce dersini planlama,

öğrencileri İngilizce dersine motive etme, öğrenme-öğretme sürecini gerçekleştirme ve öğrenci davranışlarıyla baş edebilme düzeylerini belirlemeye yönelik bir çalışmayı kapsamaktadır.

“ İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi davranışlarına ilişkin, İngilizce öğretmenleri ile 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin algıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? “ **problem cümlesi** kapsamında aşağıdaki **alt problemlere** cevap aranmıştır;

- 1) İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde *İngilizce dersini planlama* yeterliklerine ilişkin öğretmen ve öğrenci algıları farklılık göstermekte midir?
- 2) İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde *İngilizce dersini planlama* yeterliklerine ilişkin algı cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
- 3) İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde *öğrencileri İngilizce dersine motive etme* yeterliklerine ilişkin öğretmen ve öğrenci algıları farklılık göstermekte midir?
- 4) İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde *öğrencileri İngilizce dersine motive etme* yeterliklerine ilişkin algı cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

- 5) İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde *öğrenme-öğretme sürecini gerçekleştirme* yeterliklerine ilişkin öğretmen ve öğrenci algıları farklılık göstermekte midir?
- 6) İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde *öğrenme-öğretme sürecini gerçekleştirme* yeterliklerine ilişkin algı cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
- 7) İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde öğrencilerinden *dönüt alma ve düzeltme yapma* yeterliklerine ilişkin öğretmen ve öğrenci algıları farklılık göstermekte midir?
- 8) İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde *dönüt ve düzeltme yapma* yeterliklerine ilişkin algı cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
- 9) İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde *istenmeyen öğrenci davranışlarıyla baş edebilme* yeterliklerine ilişkin öğretmen ve öğrenci algıları farklılık göstermekte midir?
- 10) İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde *istenmeyen öğrenci davranışlarıyla baş edebilme* yeterliklerine ilişkin algı cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

1.3 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Bu araştırma, ilköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde gösterdikleri davranışların düzeyini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bir İngilizce öğretmeni sınıfını ne kadar etkili yönetebilirse, öğretme-öğrenme sürecinde de o kadar başarılı olur. Literatür taraması yapıldığında ilköğretimde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin sınıf yönetimi tutumları ve becerilerine dair birçok araştırma olmasına rağmen, öğretmen ve öğrenci algılarının karşılaştırıldığı araştırma sayısının çok az olması, bu çalışmanın gerçekleştirilmesine vesile olmuştur. İlköğretimde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin sınıf yönetimindeki yeterliklerine dair algılarının öğrenci algılarına göre farklılık gösterip göstermediği konusunda bir fikir oluşturması beklenen bu araştırmadan elde edilecek sonuçların, İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi konusunda bilgilenmelerine; konuyla ilgili araştırma yapacaklara ve ilgililere geri bildirim verilmesine önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca eğitim yönetiminin ilk ve temel basamağı olan sınıf yönetiminde, İngilizce öğretmenlerinin, etkili sınıf yönetimi davranışlarındaki yeterliklerin tespit edilmesinin ve ulaşılan sonuçların paylaşılmasının öğretmenlere de katkı sunacağına inanılmaktadır.

1.4 SAYILTILAR

Bu araştırmada aşağıdaki sayılıtlardan hareket edilecektir:

1. Ankette yer alan sorular sınıf yönetimi davranışlarını yansıtmaktadır.

2. Öğrenci ve öğretmen örnekleme evreni temsil etmektedir.
3. Çalışma grubundaki öğretmen ve öğrenciler sorulara objektif ve samimi cevaplar vermişlerdir.

1.5 SINIRLILIKLAR

Araştırmanın sınırlılıkları aşağıdaki gibidir:

1. Araştırma Kırşehir ilinde 2010 – 2011 eğitim öğretim yılında 4-5-6-7 ve 8. sınıflarda okuyan ilköğretim öğrencileri ile sınırlıdır.
2. Araştırma Kırşehir ilinde 2010 – 2011 eğitim öğretim yılında ilköğretim okullarında görev yapan ilköğretim İngilizce öğretmenleri ile sınırlıdır.
3. Etkili sınıf yönetimi davranışlarına ilişkin görüşler çalışma grubundaki öğrenci ve öğretmenlerin verdikleri cevaplar ile sınırlıdır.

1.1. TANIMLAR

İlköğretim Okulu: İlköğretim 6–14 yaş grubundaki öğrencilere temel becerileri kazandırarak onları hayata ve bir sonraki eğitim kurumlarına hazırlayan bir eğitim devresidir (Erden, 2001: 212). İlköğretim okulu ise bu eğitimin gerçekleştirilmesi amacıyla tasarlanmış mekândır.

Sınıf: Eğitsel amaçların gerçekleşmesi için yapılandırılmış eğitim ortamıdır (Aydın, 1998: 7) Bir öğretim kurumuna aynı zamanda yazılan ve mezun olmaları beklenen öğrenci grubu (Alaylıoğlu ve Oğuzkan, 1968: 330).

Sınıf Yönetimi: Öğrenmenin gerçekleştirildiği bir çevre oluşturmak için gerekli imkân ve süreçlerin, öğrenme düzeninin, ortamının, kuralların sağlanması, sürdürülmesidir (Doyle, 1986: 394).

Planlama: Yapılacak olan bir işin bir faaliyetin önceden tasarlanmasıdır. Bu anlamda dersi planlama, derste yapılacak etkinliklerin önceden tasarlanması, sıraya konulması olarak tanımlanabilir.

Motivasyon: İnsanın bir şey yapma arzusunu belirleyen etmenlerdir (Richards ve Schmidt, 2010:377).

Öğrenme - Öğretme Süreci: Öğrenme süreci, karşılaşılan bir duruma bir reaksiyon göstererek bir faaliyetin meydana getirilmesi veya değiştirilmesi sürecidir (Alkan, 1987: 209). Öğreten ile öğrenen arasındaki etkileşimin sonunda öğrenme öğretme süreci oluşur

Dönüt: Bloom'a (1979: 129) göre dönüt öğrenme sürecinde bulunan kişiye şu koşullarda iletilen mesajların tümüdür :

- 1- Kişinin denemelik davranışlarının, kendisinden beklenen davranışa ne ölçüde yakın olduğu;

- 2- Eğer denemelik davranışkişiden beklenen davranışa çok yakın ise bunun böyle olduğu;
- 3- Kişinin davranışı kendisinden beklenene yakın değilse, eksiklerin ve hataların neler olduğu;
- 4- Eksiklerin ve hataların nasıl giderilebileceği;
- 5- Kişinin öğrenmede ulaştığı son düzeyin ne olduğu.

Düzeltilme: İşaret ve açıklamalar, pekiştirme ve katılmayla ilgili önlemlerle gereksinimleri tam olarak karşılanamadığı için öğrenmeleri engellenen öğrencilerin öğrenememiş oldukları davranışlarla ilgili eksikliklerinin giderilmesi demektir (Gültekin, 2005: 7).

İstenmeyen Öğrenci Davranışları: İstenmeyen öğrenci davranışları iki gruba ayrılabilir (Ataman, 2004: 298) ;

1- Uygun olmayan sınıf içi davranışlar

2- Kötü çalışma becerileri

Uygun olmayan sınıf içi davranışlar; öğrencinin söz almadan konuşması, ders esnasında sınıfta dolaşması veya arkadaşlarıyla sözlü ya da fiili kavga etmesi, derste etkinliklere katılmayı reddetmesi gibi davranışlardır.

Kötü çalışma becerileri “öğrenme amacıyla belirli tekniklerin etkili bir biçimde kullanılması” (Thomas,1993) olarak tanımlanan “çalışma becerilerinin” öğrencide yeterli ölçüde olmaması durumudur.

Disiplin: Disiplin kavramı, bir amaçla bir araya gelmiş insan grubunun düzen içinde yaşamasını sağlamak için seçilip konulmuş kuralları, hükümleri ve bunlara uyulması için alınan önlemleri ifade eder (Sarıtaş, 2000).

BÖLÜM – II

2. İLGİLİ KAVRAMLAR – GENEL AÇIKLAMALAR

2.1 EĞİTİM-ÖĞRETİM

Eğitim, bireyin doğumundan ölümüne süregelen bir olgu olduğundan ve politik, sosyal, kültürel ve bireysel boyutları aynı anda içinde bulundurduğundan, tanımının yapılması zor bir kavramdır. Bu nedenle literatürde “*eğitim*” teriminin birçok tanımı yer almaktadır. Bu tanımlardan bazıları şu şekildedir:

- 1- “Eğitim bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirmesi sürecidir” (Ertürk, 1975: 3).
- 2- Eğitim; yeni yetişen kuşakları toplum hayatına hazırlamak amacıyla onların gerekli bilgi, beceri ve anlayışı kazanmalarına ve kişiliklerini geliştirmelerine yardım etme etkinliği.;insan davranışlarında yetenek, gizil güç, karakter ve bilgi bakımından belli gelişmeler sağlamak amacıyla yürütülen etkinlikler sistemi; her kuşağa, geçmişe ait bilgi ve deneyimleri planlı ve sistemli bir biçimde verme ve kazandırma süreci olarak da tanımlanabilir (Demirtaş ve Güneş, 2002: 47).
- 3- Eğitimin, Eğitim Terimleri Sözlüğü’nde yer alan tanımları ise şu şekildedir (Oğuzkan, 1974):

- Yeni kuşakların, toplum yaşayışında yerlerini almak için hazırlanırken, gerekli bilgi, beceri ve anlayışlar elde etmelerine ve kişiliklerini geliştirmelerine yardım etme etkinliği
- Önceden saptanmış amaçlara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkiler dizgesi
- Belli bir konuda, bir bilgi ya da bilim dalında yetiştirme ve geliştirme
- Her kuşağa, geçmişin bilgi ve deneyimlerini düzenli bir biçimde aktarma ya da kazandırma işi.

Genel anlamda eğitim, insanın kalıtsal güçlerinin geliştirilip istenen özelliklerle donatılmış bir kişiliğe kavuşması için kullanılacak en önemli araçtır. İnsanlara bilgi ve beceri kazandırmanın ötesinde eğitim; toplumun yaşamasını ve kalkınmasını devam ettirebilecek ölçüde ve nitelikte değer üretmek, mevcut değerlerin dağılmasını önlemek, yeni ve eski değerleri bağdaştırmak sorumluluğu taşır. Bu değerler, öğrencilerin davranışlarını ve dilek düzeylerini yine eğitim yolu ile etkilerler (Varış,1998: 1).

Eğitim sözcüğünün farklı tanımlarının ortak yanı, *davranış değiştirme, davranış oluşturma amaçlı etkinlikler bütünü* olmasıdır. *Öğretim* ise öğrenme ve davranış değişikliği için yapılan ön çabalarıdır. Öğrenmenin gerçekleşmesi ve bireyde istenen davranışların gelişmesi için uygulanan süreçlerin tümüdür. (Hesapçıoğlu, 1988: 16). Öğretim; sistem içinde öğrenilmesi kararlaştırılan

davranışların örgütlenmesi, kılavuzlanması ve gerçekleştirilmesi sürecidir. Bu süreci yöneten kişi ise öğretmendir. Öğretmenin öncelikle sorumlu olduğu husus eğitim yaşantılarını düzenlemek ve düzenlene çevrede eğitim durumunda örnek oluşturacak biçimde yer almaktır.

Okullarda eğitim-öğretimin büyük ölçüde gerçekleştiği yerler sınıflardır. Etkili sınıf yönetimi ve yöneticileri üzerine yapılan çalışmalar sınıfta disiplin ve düzenin sağlanmasının etkili bir öğretim için önde gelen koşullardan biri olduğunu ortaya koymuştur (Evertson ve Emer, 2008). Bununla birlikte öğrencilerin sınıf içinde ders akışını bozan disiplin davranışları sınıf yönetiminin en baskın konusu olmuştur. Disiplin olayları hem öğretmenlerin zaman ve enerjilerinin yarısını disiplin olaylarına harcamalarına hem de etkili bir öğretim yapamamalarına neden olmaktadır (Aksoy, 2000).

2.2 ETKİLİ SINIF YÖNETİMİ

Sınıf yönetimi; sınıf kurallarının uyumla iradesi ve gerekli çevrenin oluşturulabilmesi için bu kuralların öğrenme düzeninin bir kolu olarak öğrencilere benimsetilmesiyle insan ve zaman kaynaklarının yararlı bir şekilde yönetimidir. Ayrıca sınıf yönetimi; kaynakları örgütleme, çevreyi etkili bir biçimde düzenleme, öğrenci gelişimini gözleme ve ortaya çıkabilecek öğrenci sorunlarını önceden tahmin edebilme gibi öğeleri içeren sınıftaki yaşamın bir orkestra gibi organize edilmesidir (Lemlech, 1988: 3).

Sınıf yönetimi, öğretim ve sınıf düzeni temelleri üzerine kurulur. Öğretmen, sınıfını amaçlarına ulaştırabilmek için bu iki alanda yeterliklerini kullanmak durumundadır. Öğretmen, uygun sınıf düzenini sağlayarak etkili bir öğrenim gerçekleştirebilir. Sınıfın iyi yönetilmesi, eğitimde başarılı olmak için ilk adım olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, öğretmenin liderlik rolü ön plâna çıkmakta ve grup dinamizmini bilmesi önem kazanmaktadır. Bu yönüyle, yönetim ve öğretim birbiri ile bağlantılı olmakta ve sınıf yönetiminde başarılı olanlar iyi öğretmen olarak kabul edilmektedir (Demirel, 2003: 169).

Eğitimde kaliteyi sağlamak amacıyla programlar geliştirilip okullara modern araç gereçler alınsa da; öğretim süresi ayarlanıp fiziksel çevre uygun olarak düzenlense de, tüm bu unsurları eğitim sürecinde uygun olarak değerlendirecek öğretmen gerekli niteliklere sahip değilse istenilen hedeflere ulaşamaz (Açıkgöz, 2003: 104). Etkili bir sınıf yönetimi olmaksızın sınıf ortamında öğrenciye kazandırılmak istenen davranış biçimlerinin istenilen düzeyde gerçekleşebileceğini söylemek zordur (Terzi, 2002).

Good ve Brophy'e (1987:199) göre etkili bir sınıf yönetiminin ilkeleri şunlardır:

- 1- Öğrenci büyük ölçüde anladığı ve kabul ettiği kurallara uymaya özen gösterir.
- 2- Öğrenci ilgi ve yeteneğine yönelik anlamlı etkinliklere düzenli olarak yönlendirildiğinde, disiplin sorunları en alt düzeye indirgenebilir.

- 3- Yönetim, istenmeyen davranışları olumsuz bir biçimde denetim altına almaktan çok, öğrencinin zamanını üretici etkinliklere yöneltmesini en üst düzeye çıkaracak bir yol izlemelidir.
- 4- Öğretmenin amacı, öğrencinin üzerinde bütünüyle kontrol kurmak değil, öğrencilerin kendi kendini kontrol etme becerilerini geliştirmesini sağlamak olmalıdır.

Etkin bir sınıf yönetiminin sağlanabilmesinde, dersi planlama, öğrencileri derse motive etme, öğrenme öğretme süreci, istenmeyen öğrenci davranışlarıyla baş edebilme (sınıf disiplini) gibi konular önem arz etmektedir.

2.3 ETKİLİ SINIF YÖNETİMİNDE ÖNEMLİ ÖĞELER

2.3.1 Dersi Planlama

Plânlama; etkinliklere yön veren, disiplin sorunlarını en alt düzeye indiren bir örgütlenmedir. Bu yolla öğrenci ve öğretmenin zamanı ve enerjisi kültürel yoğunlukta değer kazanır. Öğretmen; öğrencilerinin ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini tanımalı, geçmiş yaşantılarından haberdar olmalı, beraberinde getirdikleri nitelikleri bilmeli ve ona göre eğitimsel yaşantılar düzenlemelidir (Bilen, 1982:4–10).

Öğretmen dersine başlamadan önce birtakım hazırlıkları yerine getirmelidir. Bu davranışlar öğretmenin “hazırlık” davranışları olarak adlandırılabilir. Öğretmenin derse hazırlık davranışlarından ilki öğretmenin derse girmeden önce

plân yapma görevidir. Öğretmen derse hazırlık yapmadan; yani derste vereceği ipuçlarını, kullanacağı yöntemi, pekiştirme yollarını, vereceği örnekleri, kullanacağı araç-gereçleri, bunların nasıl kullanılacaklarını önceden hazırlayarak plânlamadan derse geldiğinde hem süreyi iyi kullanamayabilir hem de neyi, nasıl öğreteceğini bilmeyen bir eğitici olarak kendisine güveni azalır. Aynı zamanda plân yapmak, verimli çalışmayı ve hedefe kısa zamanda ulaşmayı beraberinde getirdiği gibi sınıf içi etkinliklerin daha önceden plânlanması sınıf içinde gerçekleştirilecek süreçlerin zevkli, eğlenceli, hedefe uygun olarak yaşanmasını sağlar. Öğretime ayrılan süre ile başarı arasında olumlu bir ilişkinin var olduğu göz önüne alındığında öğretmen zamanı en etkin biçimde kullanmalıdır (Arı ve Saban, 2000: 35; Başar, 2003: 44).

Öğretim etkinliklerinin planlanmasının temel amacı, ders için ayrılan sınırlı zaman içinde sınıftaki öğretim etkinliklerini daha verimli ve etkili hale getirmektir. Zamanı etkin kullanmanın en önemli koşulu planlı olmaktır. Etkili bir öğretmen, tüm öğrenme-öğretme etkinliklerini önceden planlayan öğretmendir. Bu nedenle okulda ve özellikle de sınıfta geçen zamanın akademik öğrenme etkinlikleriyle geçirilmesine dikkat edilmelidir (Demirel, 2005:178).

Yaptığı etkinliklerde, plânının uygulanmasında kararlı davranmayan öğretmen sınıf ilişkilerini kontrol edemeyecek, öğretmen-öğrenci iletişimini kuramayacaktır.

2.3.2 Motivasyon

Motivasyon sözcüğü insanın bir şey yapma arzusunu belirleyen etmenler olarak tanımlanabilir (Richards ve Schmidt, 2010: 238). Öğretmenlerin, öğrencilerini güdüleyebilmeleri için, onların gereksinmelerini karşılamaları, başarılı davranışlarını pekiştirmeleri, amaçlarına ulaşmalarına yardım edecek bir eğitim ortamı hazırlamaları, başarı ve başarısızlıklarını gösterdikleri çaba ile açıklamaları gerekir (Erden ve Akman, 1995: 241). Sınıfın psikolojik atmosferi öğrenciyi rahatlatan, kendini özgürce ifade edebileceği bir durumda olmalıdır. Sınıfta her öğrenci öğretmeninden yeterli ilgiyi görüyor, yanlış yapma korkusu taşımıyorsa ve kendini o sınıfa ait hissediyorsa, değerlerin gelişimi ve güdülenme artar (Dilekmen ve Ada, 2005).

Öğretmenin öğrencilere karşı yaklaşımının sıcak olması ve onlarla empati kurması da öğrencinin güdülenmesini teşvik eder. Öğrencilerle empati kurmak, öğrencilerin o durumda ne hissedebileceklerine karşı duyarlı olmak demektir (Bacanlı, 2001: 216). Güdülenme, belli amaçlara ulaşmak için bir güç kazanma işi olarak ele alındığında, sınıfta yeteri kadar güdülenmemiş öğrenciler derslere düzenli olarak devam etmez, bir konu üzerinde odaklaşamaz, anlatılanları dikkatle dinleyemez, ilgileri dağınık olup, karşılaşılan güçlüklerle mücadele etme yerine geri çekilme davranışı gösterirler (Dilekmen ve Ada, 2005: 114).

2.3.3. Öğrenme - Öğretme Süreci

Öğrenme – öğretme sürecini anlamak için öncelikle “öğrenme” ve öğretme” kavramlarının anlaşılması gerekmektedir.

Öğrenme ile ilgili farklı kuramlar, öğrenmeyi farklı biçimde izah etmektedirler. Bu izah biçimlerine göre öğrenme etki- tepki arasında bağlantı kurma; bir davranış değişikliği; fikirler arasında çağrışım kurma; refleksleri şartlandırma veya idrak, sezgi ve anlama olarak karşımıza çıkmaktadır. Bütün bu farklı tanımlardan yola çıkarak genel bir tanım yapmak gerekirse; öğrenme süreci, karşılaşılan bir duruma reaksiyon göstererek bir faaliyetin meydana getirilmesi veya değiştirilmesi sürecidir. Ancak faaliyetlerdeki değişmeye organizmanın doğal olarak olgunlaşması ve geçici oluşumu dâhil değildir (Alkan, 1987: 209).

Öğretme ise öğrenme sürecini tamamlar ve onun ayrılmaz bir parçasıdır. Öğretme kavramı da birden çok şekilde tanımlanabilir;

- 1- Belirli durumlar veya şartlar altında belirli davranımda bulunması için bireyin çevresini düzenleme sürecidir. Belirli bir öğretim durumunda önceden saptanmış hedeflere en etkin biçimde ulaşılacak şekilde uygun personel, materyal ve araçları kullanma sürecidir. Bir kimsenin bir diğerine öğrenmesi için yardım etme sanatıdır ve öğrenmeyi kolaylaştırmak için bilgi temini, uygun ortam, şartlar ve faaliyetler sağlamayı kapsar (Alkan, 1987: 209).

Öğreten ile öğrenen arasındaki etkileşimin sonunda *öğrenme-öğretme süreci* oluşur. Bu sürecin üç önemli ve temel ögesi vardır:

1. Öğrenci: Öğretme öğrenme sürecinin en önemli değişkenidir
2. Öğretim Programı: Bir okulu bitirmek veya bir alanda uzmanlaşmak için okunması gereken ders ve konuları kapsayan plan, müfredat, ders programı, müfredat programıdır.
3. Öğretim Hizmeti: Öğrenmenin gerçekleşmesi için yapılan hizmetler bütünü olarak tanımlanabilir.

2.3.4 İstenmeyen Öğrenci Davranışlarıyla Baş Edebilme

Her eğitim ortamında, önemli ya da önemsiz sorun yaratan pek çok davranışa rastlanır. Sınıftaki öğrencilerin kişisel özellikleri, okula ve derslere yönelik tutumları, ders çalışma ve dinleme alışkanlıkları, ailelerinden getirdikleri kültürel birikim, öğrenciler arasındaki ilişkiler, sınıfın fiziksel koşulları ve öğretmen öğrenci etkileşimi bir bütün olarak sınıf ortamını oluşturur (Erden,1995: 67). İstenmeyen davranış, sınıf ortamında öğrencilerin öğrenmesini etkileyen ve öğrencilerin kasıtlı ya da kasıtsız olarak gösterdikleri davranışlardır (Celep, 2004: 258). Başka bir tanımla, öğretmenlerin beklentileri dışında davranan, istenmedik, yanlış ya da disiplinsiz olarak nitelendirilen davranışlar, kısaca olumsuz öğrenci davranışları olarak adlandırılabilir (Erden, 2001: 35).

İstenmeyen davranışlar, öğretmenlere eğitim-öğretim etkinlikleri sırasında büyük zorluklar yaratır ve öğrenmeyi olumsuz etkiler. Bu nedenle, öğretmenin disiplini sağlamadan derse başlamaması gerekmektedir. Öğrencilerin istenmeyen davranışlarının yönetimi, sınıf yönetiminin önemli boyutlarından biri olarak her geçen gün daha fazla ilgi odağı olmaktadır. İlköğretim okullarında öğretmenlerin karşılaştıkları istenmeyen öğrenci davranışları, bir anlamda önemli bir disiplin sorunudur ve eğitim öğretim etkinliğinin yürütülmesinde büyük bir problem oluşturur. Okulda ve sınıfta, eğitsel çabalara engel olan davranışların tümü istenmeyen davranış olarak nitelendirilir. Dersin akışını bozan, hedef davranışlara ulaşmayı zorlaştıran veya engelleyen her davranış, istenmeyen davranıştır. Sınıfta istenmeyen öğrenci davranışları sadece eğitim öğretimi engellemez, bununla birlikte bazı fiziksel ve psikolojik huzursuzlukları da beraberinde getirir. İstenmeyen davranışlardan bazıları, en büyük etkisini davranışı yapan üzerinde gösterir, ancak öğretmeni, sınıftaki diğer öğrencileri ve dersin işlenişini de olumsuz etkiler.

Derse devam etmeme ya da derslere geç gelme, derse hazırlıksız gelme, sınıfta uygun olmayan zamanda konuşma, arkadaşlarına, kendisine veya eşyalarına zarar verme, derste uzun süre hayal kurma ya da ders dışı bir etkinlikle uğraşma gibi davranışlar, sınıfta sıkça gözlenen istenmeyen öğrenci davranışları olarak özetlenebilir. Ayrıca bu davranışların dışında temizlik ve görgü kurallarına uymama, sınavda kopya çekme, öğretmenine ve arkadaşlarına kaba davranma, küfürlü konuşma, arkadaşlarını rahatsız etme, söz almadan konuşma gibi davranışlar da derslerde karşılaşılabilen istenmedik davranışlardandır.

İstenmeyen öğrenci davranışları, pek çok nedene bağlı olarak farklı biçimlerde ortaya çıkmaktadır. Bu nedenleri; öğrenciden, öğretmenden, aileden, program ve öğretim yöntemlerinden ve sınıf düzeninden kaynaklanan nedenler olarak sıralayabiliriz.

2.3.4.1. İstenmeyen Öğrenci Davranışlarının Öğrenciden Kaynaklanan Nedenleri

Duygusal problemler yaşayan bazı öğrenciler, okul hayatının gerektirdiği sorumlulukları yerine getiremeyince, sınıfa ve okula uyum sağlamakta zorlanırlar. Bazı öğrenciler de öğrenim yaşantılarında karşılaştıkları başarısızlıklar nedeniyle sınıfta dersi takip etmeyerek sınıfın havasını bozmaya çalışırlar. Öğrencinin, öğretmeni ve arkadaşlarıyla etkileşim düzeyinin düşük olması, sosyal becerilerde yetersiz olması, arkadaşının olmaması, okulu sevmemesi, sosyal doyumsuzluk içinde olması gibi pek çok neden öğrenciyi sınıf ortamında görmek istemediğimiz davranışlara itebilir.

Öğrencilerin gelişim özelliklerinden kaynaklanan dikkati çekme isteği ile ortaya çıkan istenmeyen davranışlar genellikle ilköğretim çağında gözlenmekle birlikte, sevgi ve ilgi görme ihtiyacı olan her yaştaki öğrencide gözlenebilir. Bu öğrencilerin istenmeyen davranışları, öğretmenlerin ya da arkadaşlarının dikkatini çekme amacıyla çıkar (Erden ve Akman, 1998: 253).

Fontana (1985: 29) istenmeyen davranışların ya öğrencilerin sınıfta sıkılmalarından, ya da öğrencilerin kendilerini yanlış algılamalarından

kaynaklandığını söylemektedir. Öğrenciler, eğer sınıfta yapılan etkinliği anlamıyorlarsa sıkılacaklar; öğretmeni ya da sınıf arkadaşlarını rahatsız etmek gibi başka işlere dikkatlerini vereceklerdir. Aynı şekilde kendisini “gereksiz” algılayan öğrenciler de gereksiz davranışlarda bulunacaklardır. Kendileriyle ilgili olumsuz algıları olan öğrenciler yetersiz ve yeteneksiz olduklarını düşünerek verilen görevleri yerine getirmekten kaçınacaklardır.

2.3.4.2. İstenmeyen Öğrenci Davranışlarının Öğretmenden Kaynaklanan Nedenleri

Öğretmen nitelikleri sınıf yönetiminin kalitesi ve başarısı üzerinde önemli ölçüde etkilidir. Etkili sınıf yönetiminde öğretmenin her şeyden önce yapması gereken iş öğrencileri tanımak olmalıdır. Öğretmen hangi davranışların yapılabildiğini hangilerinin yapılmaması gerektiğini, öğrencilere anlatmalıdır.

İstenmeyen davranışların oluşmasında öğretmenlerin yetersizlikleri büyük rol oynamaktadır. Öğretmenin sınıfta tekdüze konuşması, çelişkili yönergeler vermesi, mantıksız beklentiler geliştirmesi, güdüleme yollarını bilmemesi, uygun öğretim yöntem ve araçlarını kullanmaması, öğrenci başarısını yansız bir biçimde değerlendirememesi vb. konular “öğretmen yetersizliği” ile ilişkilendirilmektedir. Derste öğretmenin sürekli aktif, öğrencinin pasif olması öğrencilerin dikkatini dağıtır. Öğretmenin öğrenci ile alay etmesi, öğrencilere kaba davranması, öğrenciler arasında ayırım yapması, öğrencilerle gerekli iletişimi kuramaması, öğretmenin toplumsal beceri eksikliğinden kaynaklanan, öğrencinin istenmeyen davranışlarının ortaya çıkmasını sağlar. Ayrıca öğretmenin kişisel özellikleri, özgüven, tükenmişlik,

başarısızlık korkusu gibi durumlar; çocuklardan hoşlanmama ve diğer bazı özel sorunları sınıf içi disiplin sorunlarının kaynağını oluşturabilir.

Öğrencilerin istenmeyen davranışlarına etkisi açısından bakıldığında, öğretmenlerin niteliği önemli görülmektedir. Eğer öğretmen öğretme-öğrenme etkinliklerini etkili biçimde tasarlayıp uygulayabiliyorsa, öğrencinin yaptığı etkinliklere ve başarısına ilişkin dönüt sağlıyorsa istenmeyen davranışlara daha az rastlanmaktadır.

Montague'e (1987:264) göre istenmeyen davranışların birçoğu öğretmenlerin yaptıkları değil, yapmadıkları şeylerden kaynaklanır. Montague; "sınıfa arkasını dönen, öğrencilerle zayıf göz temasında bulunan, problemlerin ortadan kalkacağını umarak problemleri görmezden gelen, öğrencileri tehdit eden, ne yapacağını bilemediğinde blöf yapan, jest ve mimik kullanmayan, diktatör gibi davranan, öğrencilerin beklenmeyen yorumlarını reddeden, belirli öğrencilerle ders işleyen, ders sırasında yerinden hiç kalkmayan, alaycı davranan öğretmenlerin istenmeyen davranışlarla karşılaştıklarını" söylemektedir.

2.3.4.3. İstenmeyen Öğrenci Davranışlarının Aileden Kaynaklanan Nedenleri

Aile öğrenci davranışının şekillenmeye başladığı, örnek alındığı, bazı temel davranışların kazanıldığı yerdir. Öğrenciler zamanlarının önemli kısmını ve ilk sosyalleşmelerini aile içinde tamamladıkları için, istenmeyen davranışların kaynaklarının ilk çekirdekleri de aile içinde atılmaktadır. Anne babanın çocuk yetiştirme tarzları, eğitim düzeyleri, boşanmış olmaları gibi pek çok etken öğrenci

davranışlarını etkilemektedir (Sarıtaş, 2000: 61). Ailedeki birey sayısı, ailenin gelir durumu öğrenci davranışlarını etkileyen diğer faktörlerden bazılarıdır.

Yapılan araştırmalarda aşırı baskı ve otoriter tutumla büyüyen çocukların anne ve babalarından intikam almak, dolayısıyla onları cezalandırmak düşüncesiyle suç olgusuna daha eğilimli oldukları belirlenmiştir (Johnson, 1987'den akt. : Erden, 2001: 49). Anne-baba veya anne-baba-çocuk arasındaki zayıf ilişkiler, aile bireylerinden birinin ölümü, ayrılık, terk etme, boşanma nedeniyle aile bireylerinden birinin kaybı, anne babanın istenmeyen davranışları, kardeşler arasındaki rekabet ve düşmanlık da aileden kaynaklanan nedenler arasında sayılabilir. Bütün bu sebepler çocukların okuldaki başarısını ve davranışlarını olumsuz yönde etkilemektedir.

2.3.4.4 İstenmeyen Öğrenci Davranışlarının Program ve Öğretim Yöntemlerinden Kaynaklanan Nedenleri

Bir öğretim programının öğrencinin ilgisini çekmesi, o programın öğrencinin sosyal ve mesleki ihtiyaçlarını karşılamasına bağlıdır. Öğrenciler programda kendilerine sunulan bilgilerle günlük hayatlarını kolaylaştırıp kendilerini sosyal hayata ve gelecekteki meslek hayatlarına hazırladığı zaman daha çok ilgilenirler.

Okulda, öğrencilere istendik eğitsel davranışları kazandırmaya yönelik tüm etkinlikler eğitim programları dikkate alınarak düzenlenir. Amaç, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme öğeleri arasında iyi bir eşgüdüm sağlanmayan, öğrencilerin ilgi ve gereksinimlerine yanıt vermeyen, işlevsel olmayan, esneklik özelliği taşımayan, uygulayıcılara yol göstermeyen, uygulanması güç olan ve

bilimsellikten uzak eğitim programları öğrencilere istendik davranış kazandıramaz. Ortalama öğrenme kapasitesindeki öğrencilere göre hazırlanan programlar, uçlarda yer alanları dikkate almadığı için, bu öğrenciler hüsrana uğrarlar. Programın ders dışına ittiği bu öğrencilerden bir kısmı tembelliğe alışır. Özel ilgilenilmesi gereken öğrenciler boş kaldıkları zaman istenmeyen davranışlara başvururlar (Sarıtış, 2000: 76).

Öğrencinin ilgi düzeyini yüksek tutmak için öğretim programı kadar o programın öğretim yöntemi de önemlidir. Farklı ve doğru öğretim yöntemlerinin kullanımı çeşitlilik arz ederek öğrencinin derse olan ilgisini artırırken, sürekli aynı yöntemlerin kullanılması bir rutin oluşturarak öğrencilerin sıkılmasına sebep olabilir. Öğrencinin sınıfta pasif durumda bırakılması, yani öğretmenin sürekli anlatıcı konumunda olması bir süre sonra sınıfta istenmeyen davranışların başlamasına ortam hazırlayacaktır. Araştırmalar, öğretmeni dinlerken ve okurken zamanla öğrenci sıkıntısının arttığını ortaya koymaktadır (Başar, 2003: 114). Öğretmenin anlatım yöntemini daha fazla kullandığı derslerde soyut kavramlar öğrencilerin zihninde oturmamakta, bu yüzden öğrencilerin dikkati konuya odaklanmamaktadır. Bu durum öğrencilerin dalmasına, yanında veya yakın sıralarda oturan öğrencilerle konuşmasına veya onları farklı şekillerde rahatsız etmesine yol açmaktadır.

2.3.4.5. İstenmeyen Öğrenci Davranışlarının Sınıf Düzeninden Kaynaklanan Nedenleri

Sınıfın fiziksel koşulları, gürültülü ve kalabalık oluşu, ısı ve ışık durumu öğrenci performansı üzerinde önemli ölçüde etkilidir. Fiziksel açıdan kötü yapılandırılmış bir ortamda, öğrencilere eğitimin amacı olan istendik davranışları kazandırmak yani davranış değişikliği sağlamak kolay değildir. Sınıf düzeni gibi, öğrencilerin oturma düzeni de sınıf yönetimi ve eğitsel çabalar üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. ABD’li psikolog Abraham Maslow tarafından 1943 yılında yayınlanmış bir çalışmada ortaya çıkan “ İhtiyaçlar Hiyerarşisi” teorisi Belirli bir kategorideki gereksinimler tam olarak karşılanmadan kişinin bir üst düzeydeki kategorinin gereksinimlerini algılamadığını, buna gereksinim duymadığını savunur. Maslow’un ihtiyaçlar hiyerarşisi piramidinde ilk basamak fizyolojik ihtiyaçlardır. Bu ihtiyaçlar karşılanmadan kişinin diğer ihtiyaçlarına olanak vermesi düşünülemez. Durumu sınıf ortamına uyarlayacak olursak, soğuk bir günde ısınma sorunu olan bir sınıfta derste bulunan öğrencilerin ısınma sorunu ortadan kaldırılmadan derse ilgi duymaları zordur. Bu sebeple öncelikle bu problemin çözülmesi gerekir.

Sınıfta sıraların ve masaların yerleri, öğrencilerin oturma biçimi, etkinlikler, derslerin özellikleri, öğrenci sayısı, sınıfın öğretim düzeyi, öğrenci özellikleri gibi değişkenlere göre belirlenmelidir. Sınıftaki araç-gereçlerin eğitim-öğretim etkinliklerinin gerektirdiği şekilde düzenlenebilmesi için hareket edebilir nitelikte olması gerekir (Tabancalı, 2005: 70). Eğer sınıf ortamı fiziksel açıdan doğru düzenlenmişse öğrenci motivasyonunun artması, dolayısıyla öğrencilerin derse aktif katılım göstermesi ve öğretmenin sınıfı yönetmekte zorlanmaması beklenir.

Yerleşim, öğrencileri yapmaları gerekene en uygun şekilde davranmaya cesaretlendirir. Öğretmen ve öğrenci arasında ve öğrencilerin kendi aralarındaki karşılıklı ilişkileri geliştirmek için sınıftaki mobilya ve eşyaların en uygun şekilde yerleştirilmesi gerekir. Eğer çocukların ders aktivitelerine en uygun şekilde katılmaları isteniyorsa sıralar uygun davranış için tercih edilen pozisyonlara göre yerleştirilmelidir. Sonuç olarak çocuklar arasında etkileşimi olumsuz şekilde yönlendirecek ya da gerektiğinde katılımı zorlaştıracak yerleşim düzeninden kaçınılmalıdır. Çünkü düzenli sınıflardaki öğrencilerin düzensiz sınıflardakilere göre daha mutlu ve daha iyi davrandıkları görülmüştür (Bull ve Solity,1993: 554–555).

Sınıfta bulunan öğrenci sayısı da istenmeyen öğrenci davranışlarına etki eder. Kalabalık sınıflarda daha zor hale gelen, her öğrenciyle bire bir ilgilenebilme, öğrencilerin durumlarını daha iyi tespit edebilme, zamanı etkili kullanabilme gibi durumlar, az mevcutlu sınıflarda kolaylıkla uygulanabilir ve bu durum etkili sınıf yönetimine katkıda bulunur. Bu nedenle sınıf mevcutlarının dikkatle ayarlanması gerekir.

Sınıfın temizliği, aydınlanması, sınıfta kullanılan renkler, sınıfın gürültüye yakın yerde olması gibi diğer bazı etmenler de öğrenci davranışlarını etkilemektedir. Bu yüzden eğitim kurumlarında; yerleşim düzeninden, öğrenci sayısına, renk uyumuna, uygun ışık ve ısı düzeyine, temizliğe, gürültünün olmamasına, estetiğe varıncaya kadar birçok fiziksel ortam öğesinin göz önünde bulundurularak düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

2.4. YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE SINIF YÖNETİMİNİN ÖNEMİ

İçinde bulunulan çağ "bilgi" çağıdır. Bireyler ve toplumlar bilgiye ulaşmak için yoğun çaba sarf etmektedirler. Küreselleşmenin etkisiyle giderek küçülen dünyada farklı toplumlar arasında iletişim çok önemlidir. İletişim görsel ve yazılı basın ve bilgisayarlar yardımıyla gerçekleştirilmektedir ve bu küresel iletişimin ortak dili İngilizcedir. İletişim kanallarının böylesine hızla artarken yabancı dil öğrenmek ülkemiz için gerek eğitim, gerekse eğitim sonrası istihdam açısından çok önemli bir unsur haline gelmiştir. Bu büyük talebi gerektiği şekilde karşılayabilmek için, her dalda olduğu gibi, İngilizce öğretiminde de iyi eğitim almış öğretmenlere ihtiyaç vardır.

İlköğretimden başlamak üzere İngilizce öğretimi eğitim programlarında haftada iki saat ile başlayıp, sonra dört saate ve hatta yabancı dil ağırlıklı ortaöğretim okullarında 10 saate kadar çıkmaktadır. Ayrıca özel ilköğretim ve hatta okul öncesi eğitim kurumlarında çocuklar ilk yıldan itibaren İngilizce ile karşı karşıya kalmaktadır. Dil öğretiminde başarının sağlanabilmesi için okullarda kullanılan ders kitapları, diğer materyaller, donanım ve fiziksel altyapı unsurlarının yanı sıra etkili bir sınıf yönetimi de gereklidir.

Yabancı dil dersleri, diğer birçok dersteği gibi öğrencilerin sürekli oturduğu, öğretmenin ders anlattığı öğrencinin sadece gerektiği zamanlarda konuştuğu dersler değildir. Derste yapılan etkinlikler boyunca öğretmen - öğrenci ve öğrenci - öğrenci arasında çeşitli iletişim yolları kullanılması gerekmektedir. Dil sınıflarında sessiz bir ortamdaki çok, öğrencilerin aktif olarak derse katıldığı bir ortam oluşturulması

gerekmektedir. Böyle bir ortamda sınıf yönetimini sağlayabilmek daha meşakkatli bir durumdur. Çalışmadan verim elde edebilmek için, öğrenciler yeni bir etkinliğe hazırlanırken çabukluk ve yetkinlik sergilemek gerekir. Sınıf içi etkinliklerin yönetiminde zayıflık sergilenirse bu durum öğretim zamanının etkili kullanılmamasına ve öğrencilerde istenmeyen davranışların ortaya çıkmasına neden olur.

Sınıf yönetiminde başarılı olabilmek için sınıfta yönetici konumundaki öğretmenlerin yönetim stratejilerinde uzman olmaları gerekmektedir. Özellikle sınıf içi çalışmalarının hızlı ve akıcı olması nedeniyle yabancı dil öğretmenlerinin konuya hâkim olmaları gerekmektedir. Gerekli sınıf yönetim şartlarının gerçekleştirilmesi, hedeflere ulaşabilmek için gereklidir.

2.5. KONU İLE İLGİLİ YAPILAN ARAŞTIRMALAR

2.5.1 Türkiye’de Yapılan Araştırmalar

Sınıf yönetimi, üzerinde çok çalışılan ve araştırmalar yapılan bir konu olmakla beraber, yabancı dil eğitiminde sınıf yönetimi konusunda yapılan araştırmaların sayısı çok fazla değildir. Bu alanda Türkiye’de ve yurtdışında yapılan araştırmaların özetleri aşağıdaki gibidir:

Demirden’in (1994) “Ortaokullardaki İngilizce Öğretiminde Sınıf Yönetimi için Etkili Yaklaşımlar” isimli çalışması farklı davranış problemleri ve bunları

etkileyen faktörler üzerinde durmaktadır. Sınıfta var olabilecek davranış problemleri ve bu problemlerin çözümünde öğretmenin rolü ele alınmıştır.

Altındağ (2006) “Anadolu Liseleri ve Anadolu Teknik Liseleri İngilizce Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Davranışlarının Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi “ başlıklı çalışmasında bu okullarda görev yapan yabancı dil öğretmenlerinin sınıf yönetimi davranışları arasındaki farklılıkları öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre karşılaştırılmıştır. Araştırma sonucunda okul türüne göre farklı okul öğretmenleri ve farklı okul öğrencilerinin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken, aynı okuldaki öğretmen ve öğrenci görüşleri arasında farklılıklar tespit edilmiştir. Öğretmenler sınıf yönetimi davranışlarını sıklıkla sergilediklerini düşünmektedirler ancak öğrenciler bu davranışların daha az sıklıkta sergilendiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Özbebit (2007) “İngilizce Öğretmenlerinin Karşılaştıkları İstenmeyen Öğrenci Davranışları, Kullandıkları Sınıf Yönetimi Teknikleri ve Kullanım Sıklıkları” isimli araştırmasında öğretmen görüşlerinin cinsiyete, kıdeme ve çalıştıkları okul türüne göre farklılık gösterip göstermediğini saptamaya çalışmıştır. Araştırma Kayseri ilindeki ilk ve ortaöğretim okullarında görev yapan 216 İngilizce öğretmeni üzerinde yapılmıştır. Araştırma sonunda istenmeyen öğrenci davranışlarıyla karşılaşma sıklığının İngilizce öğretmenlerinin cinsiyetleri, kıdemleri ve çalıştıkları okul türleri açısından anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Araştırma sonucuna göre; küçük müdahale stratejilerinin kullanım sıklığı açısından kadın ve erkek öğretmenler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilemezken, ilköğretim 1. ve 2. kademedeki görev yapan öğretmenler ile

ortaöğretimde görev yapan öğretmenler arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Orta vadeli müdahale stratejileri açısından incelendiğinde de ilköğretim 1. ve 2. kademedeki görev yapan öğretmenlerle ortaöğretimde görev yapan öğretmenler arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Uzun vadeli etkin müdahale stratejilerinin kıdem, cinsiyet ve okul düzeyi değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır.

Konu ile ilgili bir diğer araştırma, İngilizce Öğretmenliği Son Sınıf Stajını Yapan Öğretmen Adaylarının, Az Deneyimli Ve Deneyimli İngilizce Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Konusunda Karar Verme Becerileri” adıyla Soltay (2007) tarafından yapılmıştır. Araştırmada tutum ölçeği, gözlem ve yüz yüze söyleşi yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmada uygulanan söyleşilerden elde edilen veriler öğretmen adaylarının sınıf yönetiminde yetersizlik hissettiklerini göstermiştir. Tutum ölçeği sonuçları ise az deneyimli İngilizce öğretmenlerinin ve deneyimsiz öğretmen adaylarının müdahaleci olmayan bir sınıf yönetimi yaklaşımına sahip olduklarını, deneyimli İngilizce öğretmenlerinin ise etkileşimsel sınıf yönetimi yaklaşımına sahip olduklarını göstermiştir. Gözlem sonuçları ise deneyimli öğretmenlerin ders esnasında sınıf yönetimine ilişkin karar verme becerilerinin hiç deneyimi bulunmayan öğretmen adaylarına ve daha az deneyimi olan İngilizce öğretmenlerine kıyasla daha gelişmiş olmadığını ortaya koymuştur.

Daloğlu (2007) “Öğretmenlerin Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretilmesinde Sınıf Yönetimine Bakış Açıları “ isimli yüksek lisans tezinde Bursa ilinde yaptığı araştırmada öğretmenlerin sınıf yönetimi ile ilgili olarak, derse başlama, zaman yönetimi, ders planlama, öğrencileri motive etme ve istenmeyen öğrenci davranışı

boyutlarındaki görüşlerini araştırmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin dersi planlarken farklı yöntemler kullandıkları, meslekte yeni olan öğretmenler detaylı yazılı plan yaparken, tecrübeli öğretmenlerin dersi zihinlerinde planladıkları ya da planı basit bir taslak halinde oluşturdukları görülmüştür. Meslekte yeni olan öğretmenlerin öğrencileri derse motive etmede ve onların derse aktif katılımını sağalamada tecrübeli öğretmenlere göre daha çok zorlandıkları ortaya çıkmıştır. Araştırma, tecrübeli öğretmenlerin derslerinde eşli çalışma ve grup çalışmasını daha çok kullandıklarını ve her bir öğretmen grubunun istenmeyen davranışları önlemede farklı yöntemlerden yararlandıklarını ortaya koymuştur.

Kurumehmetoğlu'nun (2008) "Özel İlköğretim Ve Lise Okulları İle Devlet İlköğretim ve Lise Okullarındaki İngilizce Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimindeki Tutumları" isimli çalışmasına Bursa ilinde bulunan farklı 20 ilköğretim okulundan ve 15 farklı liseden 55 İngilizce öğretmeni katılmıştır. Araştırma sonuçları göstermektedir ki, öğretmenler öğrencilerin İngilizce derslerine karşı ilgisiz olduğuna, öğrencilerin motive olmadıklarına ve sınıfta çok fazla öğrenci konuşması olduğuna inanmaktadırlar. Bunlar öğretmenlerin dil sınıflarında her gün yüz yüze geldikleri ve en fazla karşılaştıkları problemlerdir.

Şenkulak (2010) "Kayseri İlinde Ortaöğretim Kurumlarında Çalışan İngilizce Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde Karşılaştıkları İstenmeyen Öğrenci Davranışları Ve Bu Davranışların Yarattığı Sorunları Çözme Becerileri" isimli çalışmasında, ortaöğretim kurumlarında görev yapan İngilizce öğretmenleri ile bir alan araştırması gerçekleştirmiştir. Araştırma, bayan öğretmenlerin erkek öğretmenlere kıyasla istenmeyen öğrenci davranışlarıyla daha çok karşılaştıklarını ayrıca genç ve daha az

kıdemli öğretmenlerin de bu davranışlarla daha sık karşılaştığını ortaya koymuştur. Araştırma, istenmeyen öğrenci davranışlarıyla karşılaşma sıklığının kıdem ve yaşla ters orantılı olduğunu göstermektedir.

2.5.2 Yurtdışında Yapılan Araştırmalar

Rahimi ve Asadollahia (2011) “İngilizce Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yönelimleri: Bireysel Farklılıklar Ve Bağlamsal Değişkenlerin Etkisinin Araştırılması” isimli çalışmalarında İran’daki İngilizce öğretmenlerinin sınıf yönetimi yönelimleri ve bu yönelimlerin öğretmenlerin bireysel farklılıkları ve bağlamsal değişkenlerle ilişkisini araştırmışlardır. 300 erkek ve 300 kadın İngilizce öğretmeni üzerinde yapılan araştırmanın sonuçları, İngilizce öğretmenlerinin sınıf yönetimi yönelimlerinin yaş, cinsiyet, tecrübe ve okul türüne göre değişkenlik göstermediği ancak öğretmenlerin eğitim seviyeleri ve çalıştıkları okulların bulunduğu yer (merkez-ilçe) gibi etmenlerin sınıf yönetimini etkilediğini ortaya çıkarmıştır. Buna göre yüksek lisans mezunu veya taşrada görev yapan öğretmenlerin daha az müdahaleci ve daha az otoriter oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Fowler ve Şaraplı’nın (2010) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde bulunan Lefke Avrupa Üniversitesi, İngilizce Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 88 öğrenci üzerinde yaptıkları “ İngilizce Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Sınıf Yönetiminden Beklentileri” adlı çalışmaları sınıf yönetiminin öğretmenler için olduğu kadar öğretmen adayları için de önemli olduğunu ortaya çıkarmıştır. Ancak öğretmen adayları oldukça katı kuralların olduğu bir sınıf beklentisi içindedirler.

Evers, Tomic ve Brouwers (2004) araştırmalarında, istenmeyen öğrenci davranışları ve öğretmenlerin bu davranışlarla başa çıkma durumundan kaynaklanan tükenmişlik düzeyine yönelik öğretmen ve öğrenci algılarını incelemişlerdir. öğretmenlerin sınıf içi istenmeyen davranışlarla baş etmesine yönelik öğrenci ve öğretmen algıları arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

alışmalarında Amerika Birleşik Devletleri ve Kore Cumhuriyeti şehir merkezlerinde yer alan liselerde görev yapan öğretmenlerin sınıf içi davranışları yönetmede kullandıkları yöntemlere ilişkin görüşleri inceleyen Shin ve Sook-Kooh (2007) görüşlerin mesleki kıdeme göre farklılık göstermediğini ancak kültürler arası görüşlerde anlamlı farklılıklar bulunduğunu tespit etmişlerdir.

Ürdün'deki okullarda görev yapan öğretmenlerin öz-yeterlikleri ve sınıf yönetimi tekniklerinin araştırıldığı Abu-Tineh, Khasawneh ve Khalaileh'e (2001) ait alışma, Ürdünlü öğretmenlerin eğitici sınıf yönetimi tekniğini diğer teknikler daha çok kullandıklarını; öğretmenlerin kendilerini genel öğretmen yeterliliğine göre kıyasladıklarında daha yüksek seviyede gördüklerini ortaya çıkarmıştır.

Bu çalışmaların sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde, öğretmenlerin kendilerini sınıf yönetimi konusunda yeterli gördüklerini ve bu görüşün cinsiyete göre farklılık göstermediğini; öğrenci görüşlerinin öğretmen görüşleri ile kıyaslandığında görüşler arası anlamlı farklılıklar görüldüğünü söyleyebiliriz.

BÖLÜM- III

3.YÖNTEM

3.1 ARAŞTIRMANIN MODELİ

Araştırma, ilköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi davranışlarının öğretmen ve öğrenci algılarına göre değerlendirildiği, tarama modelinde bir çalışmadır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırmalara uygun bir modeldir (Karasar, 2005).

3.2 EVREN VE ÖRNEKLEM

Bu araştırmanın evreni Kırşehir il merkezi ve ilçelerinde görev yapan İngilizce öğretmenleri ile ilköğretim okullarında okuyan öğrencilerdir. Araştırmanın örneklemini ise evrendeki İngilizce öğretmenleri ile 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri arasından tesadüfi yollarla belirlenmiş öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma evrenindeki okullar çalışma evrenini her sosyo-ekonomik düzeyde temsil edecek şekilde farklı semtlerden belirlenmiştir. Örnekleme 80 İngilizce öğretmeni ve 684 öğrenci bulunmaktadır.

3.3 VERİ TOPLAMA YÖNTEMİ

Altındağ'ın (2006) Anadolu Liseleri ve Anadolu Teknik Liseleri İngilizce Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Davranışlarının Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi isimli yüksek lisans tezinde kullandığı anket aslına sadık kalınarak ilköğretim okullarındaki öğretmenlere ve öğrencilere uygulanmıştır.

Anket, öğrenci ve öğretmen formu olarak düzenlenmiştir. Sınıf yönetimi davranışlarından beş boyut ele alınmıştır. Bunlar; planlama, motivasyon, eğitim-öğretim, dönüt-düzeltilme ve istenmeyen öğrenci davranışlarıyla baş etmedir. Anket 30 sorudan oluşmaktadır. Ankette sınıf yönetimi davranışlarından, planlama, motivasyon, eğitim ve öğretim, dönüt ve düzeltme ve istenmeyen öğrenci davranışları boyutlarının her birinden altışar soru önermesi bulunmaktadır.

Ankette likert tipi sorular bulunmaktadır. Likert tipi sorular Hiçbir zaman, Ara sıra, Sık sık, Her zaman, olmak üzere 4 derecelidir. Hazırlanan anketin anlaşılabilirliği, kapsam geçerliği ve güvenilirliği Altındağ (2006) tarafından test edilmiştir. Altındağ, araştırmaya dâhil edilmeyen iki okulda görev yapan öğretmenler ve bu okullarda öğrenim gören öğrencilerle görüşmeler yapmış, görüşmeler sonunda ortaya çıkan cümleleri bir havuzda toplayarak, uzman görüşleri ve bu okullarda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin görüşlerini örnek anket maddelerine verdikleri puanlamayla değerlendirmiştir. Düşük puanlı bazı maddeler alandaki uzman yardımıyla elenmiş, anketin güvenilirliği, uygulamanın yapılacağı benzer küçük bir gruba pilot olarak uygulanmıştır. Bu işlem sonucunda elde edilen maddelere, Kuder Richardson formülü ile güvenilirlik testi uygulanmış ve anketin güvenilirlik katsayısı

0,84 bulunmuştur. Bu konuda yapılan araştırma ve çalışmalara göre ölçeğin güvenilirliği için bu yeterli bir kat sayıdır. Ölçeğin kapsam geçerliliğinin sağlanmasında ilgili araştırmada, kaynak ve uzman görüşlerinden yararlanılmıştır.

Anket uygulaması, araştırmacı tarafından bizzat araştırma kapsamındaki okulların tümü gezilerek ve örneklem grupları ile görüşülüp anket hakkında kısa bir bilgi verildikten sonra doldurmaları için verilir ve doldurma işlemi bitince geri alınmıştır.

Toplamda 780 kişiye anket doldurulmuştur. Elde edilen anketler teker teker gözden geçirildikten sonra hatalı doldurulmuş olanlar çıkarılmıştır. Hatasız doldurulan 764 kişinin anketleri değerlendirmeye alınmıştır. Bunlardan 80'i İngilizce öğretmeni, 684'ü öğrenci olup cinsiyet yönünden de 357'si erkek, 407'si bayandır.

3.4 VERİLERİN ANALİZİ VE İŞLEMİ

Elde edilen veriler hazırlanan kod yönergelerine göre bilgi formuna işlenmiş ve bilgisayarda değerlendirmeye hazır duruma getirilmiştir.

İstatistik işlemler, SPSS 13 paket programı ile yapılmıştır. İstatistiksel teknikler olarak frekans, yüzde (%) ve Ki-Kare (X^2) teknikleri kullanılmıştır. Cinsiyet, okuldaki konum türü değişkenlerine göre katılımcıların verdiği cevaplar arası farkı test etmek için Ki-Kare (X^2) tekniği uygulanmıştır. 0,05 güven aralığı kabul edilerek anlamlılık düzeyleri tespit edilmiştir. Ki-Kare (X^2) Testi iki sınıflamalı (kategorik) değişken arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını tespit

eder. İki değişken arasında ilişkinin olması, bir değişkenin düzeylerindeki cevapların, diğer değişken düzeylerinde farklılaştığını gösterir. Analiz, biri sınıflamalı, diğeri sıralamalı olan iki değişken arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını test etmek için de kullanılır (Büyüköztürk, 2007: 148)

BÖLÜM- IV

4.BULGULAR

Bu bölümde; ilköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi davranışlarını sergileme durumlarının öğretmen ve öğrenci algılarına göre karşılaştırılması ile ilgili ulaşılan sonuçlara ve yorumlarına yer verilmiştir.

Birinci alt problemimiz “**İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde İngilizce dersini planlama yeterliklerine ilişkin öğretmen ve öğrenci algıları farklılık göstermekte midir?**” ; ikinci alt problemimiz ise “**İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde İngilizce dersini planlama yeterliklerine ilişkin algı cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?**” şeklinde oluşturulmuştu. Bu alt problemlerle ilgili bulgular 1-6 tablolarda sunulmuştur.

Tablo 1. “Öğretmenler Dersi Planlı Bir Şekilde Sürdürür” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X ² */p
Erkek	N	2	41	60	254	357	
	%	0,60	11,50	16,80	71,10	100,00	
Bayan	N	2	27	67	311	407	5,771
	%	0,50	6,60	16,50	76,40	100,00	0,123
Toplam	N	4	68	127	565	764	
	%	0,50	8,90	16,60	74,00	100,00	
Öğrenci	N	4	65	89	526	684	
	%	0,60	9,50	13,00	76,90	100,00	

Tablo 1 (devam)

	N	0	3	38	39	80	62,055
Öğretmen%		0,00	3,80	47,50	48,80	100,00	,000*
	N	4	68	127	565	764	
Toplam %		0,50	8,90	16,60	74,00	100,00	

*P<0,05

Tablo 1’de “Öğretmenler dersi planlı bir şekilde sürdürür.” sorusu sorgulanmaktadır. Bu soruya yönelik toplamda verilen cevaplar incelendiğinde katılımcıların %74’ünün her zaman, %16,6’sının sık sık, %8,9 ’unun ara sıra, %0,5’inin hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre bakıldığında ise erkeklerin %71,1’inin her zaman, %16,8’inin sık sık, %11,5’inin ara sıra, %0,6’sının hiçbir zaman; bayanların, %76,4’ünün her zaman, %16,5’inin sık sık, %6,6’sının ara sıra, %0,5’inin hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Okuldaki konumlara göre verilen cevapları irdelediğimizde, öğrencilerin %76,9’u her zaman,%13’ü sık sık,%9,5’i ara sıra,%0,6’sı hiçbir zaman, öğretmenlerin, %48,8’i her zaman, %47,5’i sık sık, %3,8’i ara sıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 5,771; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 62,055 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda ise anlamlı bir farklılık görülmektedir (P<0,05).

Tablo 2. “Öğretmenler Ders Planlanırken Öğrenci Seviyesini Dikkate Alır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X ² */p
Erkek	N	12	41	81	223	357	
	%	3,40	11,50	22,70	62,50	100,00	
Bayan	N	11	29	96	271	407	4,784
	%	2,70	7,10	23,60	66,60	100,00	0,188
Toplam	N	23	70	177	494	764	
	%	3,00	9,20	23,20	64,70	100,00	
Öğrenci	N	23	70	151	440	684	
	%	3,40	10,20	22,10	64,30	100,00	
Öğretmen	N	0	0	26	54	80	14,348
	%	0,00	0,00	32,50	67,50	100,00	,002*
Toplam	N	23	70	177	494	764	
	%	3,00	9,20	23,20	64,70	100,00	

*P<0,05

“Öğretmenler dersi planlarken öğrenci seviyesini dikkate alır” sorusunun sorgulandığı Tablo 2’de, bu soruya yönelik toplamda verilen cevaplar irdelendiğinde katılımcıların %64,7’sinin her zaman ,%23,2’sinin sık sık, %9,2’sinin ara sıra, %3’ünün hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre bakıldığında, erkeklerin %62,5’inin her zaman, %22,7’sinin sık sık, %11,5’inin ara sıra, %3,4’ünün hiçbir zaman; bayanların, %66,6’sının her zaman, %23,6’sının sık sık, %7,1’inin ara sıra, %2,7’sinin hiçbir zaman şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Verilen cevaplar, okuldaki konumlara göre değerlendirildiğinde, öğrencilerin % 64,3’ünün her zaman, %22,1’inin’ü sık sık, %10,2’sinin ara sıra, %3,4’ünün

hiçbir zaman; öğretmenlerin,%67,5'inin her zaman, %32,5'inin sık sık cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 4,784; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 14,348 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda ise görüş ayrılığı yani anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$).

Tablo 3. “Öğretmenler Dersin İşlenişinde Gerektiğinde Değişiklik Yapar” Sorusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N	12	76	103	166	357	
	%	3,40	21,30	28,90	46,50	100,00	
Bayan	N	6	81	113	207	407	3,873
	%	1,50	19,90	27,80	50,90	100,00	0,275
Toplam	N	18	157	216	373	764	
	%	2,40	20,50	28,30	48,80	100,00	
Öğrenci	N	18	139	190	337	684	
	%	2,60	20,30	27,80	49,30	100,00	
Öğretmen	N	0	18	26	36	80	3,103
	%	0,00	22,50	32,50	45,00	100,00	0,376
Toplam	N	18	157	216	373	764	
	%	2,40	20,50	28,30	48,80	100,00	

* $P<0,05$

Tablo 3'te sorgulanan “Öğretmenler dersin işlenişinde gerektiğinde değişiklik yapar” sorusuna yönelik toplamda verilen cevaplar değerlendirildiğinde

katılımcıların %48,8'inin her zaman, % 28,3'ünün sık sık,%20,5'inin ara sıra,%2,4'ünün hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, erkeklerin %46,5'inin her zaman, %28,9'unun sık sık, %21,3'ünün ara sıra, %3,4'ünün hiçbir zaman; bayanların, %50,9'unun her zaman, %27,8'inin sık sık, %19,9'unun ara sıra, % 1,5'inin ise hiçbir zaman şeklinde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Okuldaki konumlara göre verilen cevaplara bakıldığında, öğrencilerin % 49,3'ünün her zaman, %27,8'inin sık sık, %20,3'ünün ara sıra, %2,6'sının hiçbir zaman; öğretmenlerin, %45'inin her zaman, %32,5'inin sık sık, %22,5'inin ara sıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevaplar karşılaştırmalı olarak analiz edildiğinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 3,873; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 3,103 olarak bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Okuldaki konuma göre verilen cevaplarda da anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($P<0,05$).

Tablo 4. “Öğretmenler Derste Yapılan Aktiviteleri Belirli Bir Sırayı Takip Ederek İşler” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler	Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N 5 % 1,40	48 13,40	71 19,90	233 65,30	357 100,00	
Bayan	N 9 % 2,20	40 9,80	76 18,70	282 69,30	407 100,00	3,445 0,328

Tablo 4 (devam)

	N	14	88	147	515	764	
Toplam	%	1,80	11,50	19,20	67,40	100,00	
	N	14	81	109	480	684	
Öğrenci	%	2,00	11,80	15,90	70,20	100,00	
	N	0	7	38	35	80	46,739
Öğretmen	%	0,00	8,80	47,50	43,80	100,00	,000*
	N	14	88	147	515	764	
Toplam	%	1,80	11,50	19,20	67,40	100,00	

*P<0,05

“Öğretmenler derste yapılan aktiviteleri belirli bir sırayı takip ederek işler” sorusuyla ilgili bulguların yer aldığı Tablo 4’teki, bu soruya yönelik toplamda verilen cevaplara bakıldığında, katılımcıların %67,4’ü her zaman, % 19,2’si sık sık, %11,5’i ara sıra, %1,8’i hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Erkeklerin %65,3’ünün her zaman, %19,9’unun sık sık, %13,4’ünün ara sıra, %1,4’ünün hiçbir zaman; bayanların, %69,3’ünün her zaman, %18,7’sinin sık sık, %9,8’inin ara sıra, % 2,2’sinin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Öğrencilerin % 70,2’sinin her zaman, %15,9’unun sık sık, %11,8’inin ara sıra, %2’sinin hiçbir zaman; öğretmenlerin, %43,8’inin her zaman, %47,5’inin sık sık, %8,8’inin arasına cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 3,445; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 46,739

bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Okuldaki konuma göre verilen cevaplarda ise anlamlı bir farklılık görülmektedir (P<0,05).

Tablo 5. “Öğretmenler Öğretilecek Konuyu Pekiştirecek Farklı Aktiviteler Hazırlar” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X ² */p
Erkek	N	10	53	85	209	357	
	%	2,80	14,80	23,80	58,50	100,00	
Bayan	N	8	70	112	217	407	3,164
	%	2,00	17,20	27,50	53,30	100,00	0,367
Toplam	N	18	123	197	426	764	
	%	2,40	16,10	25,80	55,80	100,00	
Öğrenci	N	18	112	160	394	684	
	%	2,60	16,40	23,40	57,60	100,00	
Öğretmen	N	0	11	37	32	80	20,905
	%	0,00	13,80	46,30	40,00	100,00	,000*
Toplam	N	18	123	197	426	764	
	%	2,40	16,10	25,80	55,80	100,00	

*P<0,05

Tablo 5’te “Öğretmenler öğretilecek konuyu pekiştirecek farklı aktiviteler hazırlar” sorusu ile ilgili bulgular yer almaktadır. Bu soruya yönelik cevaplar değerlendirildiğinde katılımcıların %55,8’inin her zaman, % 25,8’inin sık sık, %16,1’inin ara sıra, %2,4’ünün hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre bakıldığında, erkeklerin %58,5’inin her zaman, %23,8’inin sık sık ,%14,8’inin ara sıra, %2,8’inin hiçbir zaman; bayanların,

%53,3'ünün her zaman, %27,5'inin sık sık, %17,2'sinin ara sıra, % 2'sinin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Okuldaki konumlara göre, öğrencilerin % 57,6'sının her zaman, %23,4'ünün sık sık, %16,4'ünün ara sıra, %2,6'sının ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %40'ının her zaman, %46,3'ünün sık sık, %13,8'inin arasıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 3,164 okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 20,905 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Okuldaki konuma göre verilen cevaplarda ise görüş ayrılığı bulunmakta, anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$).

Tablo 6. “Öğretmenler Öğrencilerin Yeni Öğrendikleri Konuları Geçmiş Bilgileriyle Birleştirir” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Aras ıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N	8	53	95	201	357	
	%	2,20	14,80	26,60	56,30	100,00	
Bayan	N	6	39	107	255	407	6,278
	%	1,50	9,60	26,30	62,70	100,00	0,099
Toplam	N	14	92	202	456	764	
	%	1,80	12,00	26,40	59,70	100,00	
Öğrenci	N	14	87	175	408	684	
	%	2,00	12,70	25,60	59,60	100,00	
Öğretmen	N	0	5	27	48	80	5,934
	%	0,00	6,30	33,80	60,00	100,00	0,115

Tablo 6 (devam)

	N	14	92	202	456	764
Toplam	%	1,80	12,00	26,40	59,70	100,00

*P<0,05

Tablo 6 “Öğretmenler öğrencilerin yeni öğrendikleri konuları geçmiş bilgileriyle birleştirir” sorusuna yönelik bulguları içermektedir. Bu soruya toplamda verilen cevapları irdelediğimizde katılımcıların %59,7’sinin her zaman, % 26,4’ünün sık sık, %12’sinin ara sıra, %1,8’inin hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre baktığımızda, erkeklerin %56,3’ünün her zaman, %26,6’sının sık sık ,%14,8’inin ara sıra, %2,2’sinin hiçbir zaman; bayanların, %62,7’sinin her zaman, %26,3’ünün sık sık, %9,6’sının ara sıra, % 1,5’inin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Okuldaki konulara göre verilen cevapları irdelediğimizde, öğrencilerin % 59,6’sının her zaman, %25,6’sının sık sık, %12,7’sinin ara sıra, %1,8’inin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %60’ının her zaman, %33,8’inin sık sık, %6,3’ünün arasına cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 6,278 okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 5,934 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Okuldaki konuma göre verilen cevaplarda da anlamlı bir

farklılık görülmemektedir ($P<0,05$). Yani cinsiyete ve okuldaki konuma göre verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmamaktadır.

Üçüncü alt problemimiz “**İlköğretim İngilizce Öğretmenlerinin Etkili sınıf yönetiminde öğrencileri İngilizce dersine motive etme yeterliklerine ilişkin öğretmen ve öğrenci algıları farklılık göstermekte midir?**” olarak belirlenmişti. Dördüncü alt problemimiz de “**İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde öğrencileri İngilizce dersine motive etme yeterliklerine ilişkin algı cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?**” şeklinde oluşturulmuştu. Bu iki alt probleme ilişkin bulgular tablo 7-12’de sunulmuştur.

Tablo 7. “Öğretmenler Öğrencilerin Ders İşlenişi Sırasında Tüm Aktivitelere Katılımlarını Sağlar” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	χ^2 */p
Erkek	N	7	51	93	206	357	
	%	2,00	14,30	26,10	57,70	100,00	
Bayan	N	9	40	102	256	407	4,152
	%	2,20	9,80	25,10	62,90	100,00	0,246
Toplam	N	16	91	195	462	764	
	%	2,10	11,90	25,50	60,50	100,00	
Öğrenci	N	16	81	157	430	684	
	%	2,30	11,80	23,00	62,90	100,00	
Öğretmen%	N	0	10	38	32	80	24,998
	%	0,00	12,50	47,50	40,00	100,00	,000*
Toplam	N	16	91	195	462	764	
	%	2,10	11,90	25,50	60,50	100,00	

* $P<0,05$

“Öğretmenler öğrencilerin ders işlenişi sırasında tüm aktivitelere katılmalarını sağlar” sorusunun sorgulandığı Tablo 7’de toplamda verilen cevaplara bakıldığında, katılımcıların %60,5’inin her zaman, % 25,5’inin sık sık, %11,9’unun ara sıra, %2,1’inin hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre değerlendirildiğinde, erkeklerin %57,7’sinin her zaman, %26,1’inin sık sık, %14,3’ünün ara sıra, %2’sinin hiçbir zaman; bayanların, %62,9’unun her zaman, %25,1’inin sık sık, %9,8’inin ara sıra, % 2,2’sinin ise hiçbir zaman şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Okuldaki konumlara göre verilen cevaplar irdelendiğinde, öğrencilerin % 62,9’unun her zaman, %23’ünün sık sık, %11,8’inin ara sıra, %2,3’ünün ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %40’ının her zaman, %47,5’inin sık sık, %12,5’inin arasına cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 4,152 okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 24,998 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$).

Tablo 8. “Öğretmenler Ders Sırasında Ses Tonunu Etkili Kullanarak Konuyu İlginç Hale Getirir” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler	Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
N	27	77	90	163	357	
Erkek %	7,60	21,60	25,20	45,70	100,00	

Tablo 8 (devam)

Bayan	N	33	81	93	200	407	1,255
	%	8,10	19,90	22,90	49,10	100,00	0,74
Toplam	N	60	158	183	363	764	
	%	7,90	20,70	24,00	47,50	100,00	
Öğrenci	N	60	149	153	322	684	
	%	8,80	21,80	22,40	47,10	100,00	
Öğretmen	N	0	9	30	41	80	17,969
	%	0,00	11,30	37,50	51,30	100,00	,000*
Toplam	N	60	158	183	363	764	
	%	7,90	20,70	24,00	47,50	100,00	

*P<0,05

Tablo 8’de “Öğretmenler ders sırasında ses tonunu etkili kullanarak konuyu ilginç hale getirir” sorusuna verilen cevap dağılımları görülmektedir. Bu soruya yönelik toplamda verilen cevaplar irdelendiğinde katılımcıların %47,5’inin her zaman, % 24’ünün sık sık, %20,7’sinin ara sıra, %7,9’unun hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre cevap dağılımlarına bakıldığında, erkeklerin %45,7’sinin her zaman, %25,2’inin sık sık, %21,6’sının ara sıra, 7,6’sının hiçbir zaman; bayanların, %49,1’inin her zaman, %22,9’unun sık sık, %19,9’unun ara sıra, % 8,1’inin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Okuldaki konumlara göre verilen cevapları irdelediğimizde, öğrencilerin % 47,1’inin her zaman, %22,4’ünün sık sık, %21,8’inin ara sıra, %8,8’inin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %51,3’ünün her zaman, %37,5’inin sık sık, %11,3’ünün arasıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 1,255 okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 17,969 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Okuldaki konuma göre verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır. Yani okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$).

Tablo 9. “Öğretmenlerin Dersinde Öğrenciler Çekinmeden Sorularını Sorabilirler” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N	8	41	40	268	357	
	%	2,20	11,50	11,20	75,10	100,00	
Bayan	N	7	33	54	313	407	3,244
	%	1,70	8,10	13,30	76,90	100,00	0,356
Toplam	N	15	74	94	581	764	
	%	2,00	9,70	12,30	76,00	100,00	
Öğrenci	N	15	69	79	521	684	
	%	2,20	10,10	11,50	76,20	100,00	
Öğretmen	N	0	5	15	60	80	5,874
	%	0,00	6,30	18,80	75,00	100,00	0,118
Toplam	N	15	74	94	581	764	
	%	2,00	9,70	12,30	76,00	100,00	

* $P<0,05$

Tablo 9’da “Öğretmenlerin dersinde öğrenciler çekinmeden sorularını sorabilirler.” sorusu sorgulanmaktadır. Bu soruya yönelik toplamda verilen cevapları

dağılımlarına bakıldığında, katılımcıların %76'sının her zaman, % 12,3'ünün sık sık, %9,7'sinin ara sıra, %2'sinin hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre değerlendirildiğinde erkeklerin %75,1'inin her zaman, %11,2'sinin sık sık , %11,5'inin ara sıra, %2,2'sinin hiçbir zaman; bayanların, %76,9'unun her zaman, %13,3'ünün sık sık, %8,1'inin ara sıra, % 1,7'sinin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Okuldaki konumlara göre verilen cevaplara bakıldığında, öğrencilerin % 76,2'sinin her zaman, %11,5'inin sık sık, %10,1'inin ara sıra, %2,2'sinin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %75'inin her zaman, %18,8'inin sık sık, %6,3'ünün arasıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 3,244; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 5,874 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Okuldaki konuma göre verilen cevaplarda da anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($P<0,05$).

Tablo 10. “Öğretmenler Derslerini Coşkuyla Anlatmaya Çalışır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler	Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
N	11	45	83	218	357	
Erkek %	3,10	12,60	23,20	61,10	100,00	

Tablo 10 (devam)

Bayan	N	11	43	91	262	407	1,179
	%	2,70	10,60	22,40	64,40	100,00	0,758
Toplam	N	22	88	174	480	764	
	%	2,90	11,50	22,80	62,80	100,00	
Öğrenci	N	22	88	140	434	684	
	%	3,20	12,90	20,50	63,50	100,00	
Öğretmen	N	0	0	34	46	80	28,535
	%	0,00	0,00	42,50	57,50	100,00	,000*
Toplam	N	22	88	174	480	764	
	%	2,90	11,50	22,80	62,80	100,00	

*P<0,05

Tablo 10’da “Öğretmenler derslerini coşkuyla anlatmaya çalışır” sorusu sorgulanmaktadır. Bu soruya yönelik toplamda verilen cevaplar irdelendiğinde katılımcıların %62,8’inin her zaman, % 22,8’inin sık sık, % 11,5 ‘inin ara sıra, %2,9’unun hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre bakıldığında, erkeklerin %61,1’inin her zaman, %23,2’sinin sık sık ,%12,6’sının ara sıra, %3,1’inin hiçbir zaman; bayanların, %64,4’ünün her zaman, %22,4’ünün sık sık, %10,6’sının ara sıra, % 2,7’sinin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Okuldaki konumlara göre verilen cevaplar ele alındığında, öğrencilerin %63,5’inin her zaman, %20,5’inin sık sık, %12,9’unun ara sıra, %3,2’sinin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %57,5’inin her zaman, %42,5’inin sık sık cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevaplar karşılaştırmalı olarak analiz edildiğinde, cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 1,179; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 28,535 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Ancak, Okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$). Yani okuldaki konuma göre verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır

Tablo 11. “Öğretmenler Derse Yeni Konuyla İlgili Sorularla Başlar” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N	18	63	78	198	357	
	%	5,00	17,60	21,80	55,50	100,00	
Bayan	N	13	80	104	210	407	3,638
	%	3,20	19,70	25,60	51,60	100,00	0,303
Toplam	N	31	143	182	408	764	
	%	4,10	18,70	23,80	53,40	100,00	
Öğrenci	N	31	116	149	388	684	
	%	4,50	17,00	21,80	56,70	100,00	
Öğretmen%	N	0	27	33	20	80	39,306
	%	0,00	33,80	41,30	25,00	100,00	,000*
Toplam	N	31	143	182	408	764	
	%	4,10	18,70	23,80	53,40	100,00	

* $P<0,05$

Tablo 11’de “Öğretmenler derse yeni konuyla ilgili sorularla başlar.” sorusuna yönelik cevap dağılımları görülmektedir. Bu soruya yönelik toplamda verilen cevapları irdelediğimizde katılımcıların %53,4’ünün her zaman, % 23,8’inin

sık sık, % 18,7'sinin ara sıra, %4,1'inin hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cevaplar cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, erkeklerin %55,5'inin her zaman, %21,8'inin sık sık, %17,6'sının ara sıra, %5'inin hiçbir zaman; bayanların, %51,6'sının her zaman, %25,6'sının sık sık, %19,7'sinin ara sıra, %3,2'sinin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Okuldaki konumlara göre verilen cevaplara bakıldığında, öğrencilerin %56,7'sinin her zaman, %21,8'inin sık sık, %17'sinin ara sıra, %4,5'inin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %25'inin her zaman, %41,3'ünün sık sık, %33,8'inin arasıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 3,638; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 39,306 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Ancak, Okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$).

Tablo 12. “Öğretmenler Öğrencileri Başarılı Olmaya Odaklar” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları,

Değişkenler	Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N 9 % 2,50	28 7,80	47 13,20	273 76,50	357 100,00	
Bayan	N 4 % 1,00	23 5,70	65 16,00	315 77,40	407 100,00	5,056 0,168

Tablo 12 (devam)

Toplam	N	13	51	112	588	764	
	%	1,70	6,70	14,70	77,00	100,00	
Öğrenci	N	13	47	80	544	684	
	%	1,90	6,90	11,70	79,50	100,00	
Öğretmen	N	0	4	32	44	80	46,637
	%	0,00	5,00	40,00	55,00	100,00	,000*
Toplam	N	13	51	112	588	764	
	%	1,70	6,70	14,70	77,00	100,00	

*P<0,05

Tablo 12’de “Öğretmenler öğrencileri başarılı olmaya odaklar” sorusu sorgulanmaktadır. Bu soruya yönelik toplamda verilen cevap dağılımları, katılımcıların %77’sinin her zaman, %14,7’sinin sık sık, %6,7’sinin ara sıra, %1,7’sinin hiçbir zaman cevaplarını verdiklerini göstermektedir.

Cinsiyet değişkenine göre erkeklerin %76,5’i her zaman, %13,2’si sık sık, %7,8’i ara sıra, %2,5’i hiçbir zaman; bayanların, %77,4’ü her zaman, %16’sı sık sık, %5,7’si ara sıra, %1’i ise hiçbir zaman şeklinde cevap vermişlerdir.

Okuldaki konumlara göre verilen cevaplar, öğrencilerin %79,5’inin her zaman, %11,7’sinin sık sık, %6,9’unun ara sıra, %1,9’unun ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %55’inin her zaman, %40’ının sık sık, %5’inin ara sıra cevaplarını verdiklerini göstermektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 5,056 okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 46,637 bulunmuştur. Bu verilere göre cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmemekte; okuldaki konuma göre verilen cevaplarda ise anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$).

Tablo 13-18’de “İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde öğrenme-öğretme sürecini gerçekleştirme yeterliklerine ilişkin öğretmen ve öğrenci algıları farklılık göstermekte midir?” şeklindeki beşinci ve “İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde öğrenme-öğretme sürecini gerçekleştirme yeterliklerine ilişkin algı cinsiyete göre farklılık göstermekte midir” şeklindeki altıncı alt problemimize ait bulgular görülmektedir.

Tablo 13. “Öğretmenler Sınıfa Soru Yönelildiğinde Düşünme ve Cevaplama İçin Bir Süre Bekler” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N	9	35	64	249	357	
	%	2,50	9,80	17,90	69,70	100,00	
Bayan	N	9	25	65	308	407	4,672
	%	2,20	6,10	16,00	75,70	100,00	0,197
Toplam	N	18	60	129	557	764	
	%	2,40	7,90	16,90	72,90	100,00	
Öğrenci	N	18	58	100	508	684	
	%	2,60	8,50	14,60	74,30	100,00	
Öğretmen	N	0	2	29	49	80	26,877
	%	0,00	2,50	36,30	61,30	100,00	,000*
Toplam	N	18	60	129	557	764	
	%	2,40	7,90	16,90	72,90	100,00	

* $P<0,05$

“Öğretmenler sınıfa soru yöneltildiğinde düşünme ve cevaplama için bir süre bekler.” sorusuna yönelik cevap dağılımlarını gösteren Tablo 13’te bakıldığında, toplamda verilen cevaplar, katılımcıların %72,9’unun her zaman, %16,9’unun sık sık, %7,9’unun ara sıra, %2,4’ünün hiçbir zaman cevaplarını verdiklerini göstermektedir.

Cevaplar cinsiyet değişkenine göre ele alındığında, erkeklerin %69,7’sinin her zaman, %17,9’unun sık sık, %9,8’inin ara sıra, %2,5’inin hiçbir zaman; bayanların, %75,7’sinin her zaman, %16’sinin sık sık, %6,1’inin ara sıra, %2,2’sinin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Okuldaki konumlara göre verilen cevapları irdelendiğinde, öğrencilerin %74,3’ünün her zaman, %14,6’sinin sık sık, %8,5’inin ara sıra, %2,6’sinin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %61,3’ünün her zaman, %36,3’ünün sık sık, %2,5’inin ara sıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 4,672; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 26,877 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$).

Tablo 14. “Öğretmenler Derslerde Öğrencilerin Seviyelerine Uygun İngilizce Kelimeler Kullanır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Tablo 14 (devam)

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X ² */p
Erkek	N	8	46	54	249	357	
	%	2,20	12,90	15,10	69,70	100,00	
Bayan	N	8	38	95	266	407	9,373
	%	2,00	9,30	23,30	65,40	100,00	,025*
Toplam	N	16	84	149	515	764	
	%	2,10	11,00	19,50	67,40	100,00	
Öğrenci	N	16	81	120	467	684	
	%	2,30	11,80	17,50	68,30	100,00	
Öğretmen	N	0	3	29	48	80	19,715
	%	0,00	3,80	36,30	60,00	100,00	,000*
Toplam	N	16	84	149	515	764	
	%	2,10	11,00	19,50	67,40	100,00	

*P<0,05

Tablo 14 “Öğretmenler derslerde öğrencilerin seviyelerine uygun İngilizce kelimeler kullanır.” sorusuna yönelik cevap dağılımlarını göstermektedir. Cevap dağılımları katılımcıların %67,4’ünün her zaman, %19,5’inin sık sık, %11’inin ara sıra, %2,1’inin hiçbir zaman cevaplarını verdiklerini göstermektedir.

Cevap dağılımları cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, erkeklerin %69,7’sinin her zaman, %15,1’inin sık sık, %12,9’unun ara sıra, %2,2’sinin hiçbir zaman; bayanların, %65,4’ünün her zaman, %23,3’ünün sık sık, %9,3’ünün ara sıra, %2’sinin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Cevap dağılımları okuldaki konuyla göre incelendiğinde, yani öğretmen ve öğrenci görüşlerine bakıldığında, bu soruya öğrencilerin %68,3’ünün her zaman,

%17,5'inin sık sık, %11,8'inin ara sıra, %2,3'ünün ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %60'ının her zaman, %36,3'ünün sık sık, %3,8'inin ise ara sıra şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analiz edilmesiyle, cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değerinin 9,373; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değerinin 19,715 olduğu ortaya çıkmıştır. Bu veriler 0,05 manidarlık düzeyinde incelendiğinde, verilen cevaplarda cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($P<0,05$).

Tablo 15. “Öğretmenler Sınıf İçi Etkinliklerde Zamanı Etkili Kullanır” Sorusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N	6	36	81	234	357	0,218
	%	1,70	10,10	22,70	65,50	100,00	
Bayan	N	6	38	91	272	407	0,975
	%	1,50	9,30	22,40	66,80	100,00	
Toplam	N	12	74	172	506	764	47,156
	%	1,60	9,70	22,50	66,20	100,00	
Öğrenci	N	12	62	132	478	684	,000*
	%	1,80	9,10	19,30	69,90	100,00	
Öğretmen	N	0	12	40	28	80	,000*
	%	0,00	15,00	50,00	35,00	100,00	
Toplam	N	12	74	172	506	764	
	%	1,60	9,70	22,50	66,20	100,00	

* $P<0,05$

“Öğretmenler sınıf içi etkinliklerde zamanı etkili kullanır” sorusuna verilen cevapların dağılımını gösteren Tablo 15’e bakıldığında katılımcıların %66,2’sinin her zaman, %22,5’inin sık sık, %9,7’sinin ara sıra, %1,6’sının hiçbir zaman şeklinde cevaplar verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre cevap dağılımlarına bakıldığında erkeklerin %65,5’inin her zaman, %22,7’sinin sık sık, %10,1’inin ara sıra, %1,7’sinin hiçbir zaman; bayanların, %66,8’inin her zaman, %22,4’ünün sık sık, %9,3’ünün ara sıra, %1,5’inin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Öğrenci ve öğretmenlerin cevap dağılımları incelendiğinde, bu soruya öğrencilerin %69,9’unun her zaman, %19,3’ünün sık sık, %9,1’inin ara sıra, %1,8’inin ise hiçbir zaman şeklinde; öğretmenlerin, %35’inin her zaman, %50’sinin sık sık, %15’inin ise ara sıra şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Öğretmen ve öğrencilerin soruya verdikleri cevaplar karşılaştırmalı olarak analiz edildiğinde, cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 0,218; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri ise 47,156 olarak tespit edilmiştir. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda oldukça anlamlı farklılık görülmektedir ($P<0,05$). Yani okuldaki konuma göre verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

Tablo 16. “Öğretmenler Ders Sırasında Aktiviteler Arasındaki Geçişleri Organize Eder” Sorusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Tablo 16 (devamı)

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X ² */p
Erkek	N	8	62	100	187	357	
	%	2,20	17,40	28,00	52,40	100,00	
Bayan	N	9	66	124	208	407	0,602
	%	2,20	16,20	30,50	51,10	100,00	0,896
Toplam	N	17	128	224	395	764	
	%	2,20	16,80	29,30	51,70	100,00	
Öğrenci	N	17	116	182	369	684	
	%	2,50	17,00	26,60	53,90	100,00	
Öğretmen	N	0	12	42	26	80	24,901
	%	0,00	15,00	52,50	32,50	100,00	,000*
Toplam	N	17	128	224	395	764	
	%	2,20	16,80	29,30	51,70	100,00	

*P<0,05

Tablo 16’da “Öğretmenler ders sırasında aktiviteler arasındaki geçişleri organize eder” sorusuna yönelik cevap dağılımları görülmektedir. Toplamda verilen cevapları irdelediğimizde katılımcıların %51,7’sinin her zaman, %29,3’ünün sık sık, %16,8’inin ara sıra, %2,2’sinin hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre baktığımızda, erkeklerin %52,4’ünün her zaman, %28’inin sık sık, %17,4’ünün ara sıra, %2,2’sinin hiçbir zaman; bayanların, %51,1’inin her zaman, %30,5’inin sık sık, %16,2’sinin ara sıra, %2,2’sinin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Okuldaki konumlara göre verilen cevapları irdelendiğinde, öğrencilerin %53,9’unun her zaman, %26,6’sının sık sık, %17’sinin ara sıra, %2,5’inin ise hiçbir

zaman; öğretmenlerin, %32,5'inin her zaman, %52,5'inin sık sık, %15'inin ise ara sıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 0,602; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 29,901 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$). Yani okuldaki konuma göre verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

Tablo 17. “Öğretmenler Dersin Öğrenme Hızını Öğrencilerin Öğrenmesine Göre Ayarlamaya Çalışır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N	13	38	77	229	357	
	%	3,60	10,60	21,60	64,10	100,00	
Bayan	N	4	35	79	289	407	8,628
	%	1,00	8,60	19,40	71,00	100,00	,035*
Toplam	N	17	73	156	518	764	
	%	2,20	9,60	20,40	67,80	100,00	
Öğrenci	N	17	68	119	480	684	
	%	2,50	9,90	17,40	70,20	100,00	
Öğretmen%	N	0	5	37	38	80	37,641
	%	0,00	6,30	46,30	47,50	100,00	,000*
Toplam	N	17	73	156	518	764	
	%	2,20	9,60	20,40	67,80	100,00	

* $P<0,05$

Tablo 17’de “Öğretmenler dersin öğrenme hızını öğrencilerin öğrenmesine göre ayarlamaya çalışır.” sorusu sorgulanmaktadır. Bu soruya yönelik toplamda verilen öğretmen ve öğrenci cevaplarına bakıldığında katılımcıların %51,7’sinin her zaman, %29,3’ünün sık sık, %16,8’inin ara sıra, %2,2’sinin hiçbir zaman şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Verilen cevaplar cinsiyet değişkenine göre değerlendirildiğinde erkeklerin %64,1’inin her zaman, %21,6’sının sık sık, %10,6’sının ara sıra, %3,6’sının hiçbir zaman; bayanların, %71’inin her zaman, %19,4’ünün sık sık, %8,6’sının ara sıra, %1’inin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Soruya yönelik cevaplar okuldaki konuma göre, yani öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelendiğinde, öğrencilerin %70,2’sinin her zaman, %17,4’ünün sık sık, %9,9’unun ara sıra, %2,5’inin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %47,5’inin her zaman, %46,3’ünün sık sık, %6,3’ünün ise ara sıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 8,628; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 37,641 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$). Yani okuldaki konuma göre verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

Tablo 18. “Öğretmenler Soruların Cevaplarını Öğrencilerin Kendilerinin Bulmasını İster” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X ² */p
Erkek	N	2	37	90	228	357	
	%	0,60	10,40	25,20	63,90	100,00	
Bayan	N	8	25	110	264	407	7,316
	%	2,00	6,10	27,00	64,90	100,00	0,062
Toplam	N	10	62	200	492	764	
	%	1,30	8,10	26,20	64,40	100,00	
Öğrenci	N	10	60	154	460	684	
	%	1,50	8,80	22,50	67,30	100,00	
Öğretmen	N	0	2	46	32	80	46,389
	%	0,00	2,50	57,50	40,00	100,00	,000*
Toplam	N	10	62	200	492	764	
	%	1,30	8,10	26,20	64,40	100,00	

*P<0,05

Tablo 18’de “Öğretmenler Soruların Cevaplarını Öğrencilerin Kendilerinin Bulmasını İster” sorusu sorgulanmaktadır. Katılımcılar bu soruya %64,4’ oranında her zaman, %26,2 oranında sık sık, %8,1 oranında ara sıra, %1,3 oranında hiçbir zaman cevaplarını vermişlerdir.

Cinsiyet değişkenine göre baktığımızda, erkeklerin %63,9’u her zaman, %25,2’si sık sık, %10,4’ü ara sıra, %0,6’sı hiçbir zaman; bayanların, %64,9’u her zaman, %27’si sık sık, %6,1’i ara sıra, %2’si ise hiçbir zaman şeklinde cevap vermişlerdir.

Okuldaki konulara göre verilen cevaplar, öğrencilerin %67,3'ünün her zaman, %22,5'inin sık sık, %8,8'inin ara sıra, %1,5'inin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %40'ının her zaman, %57,5'inin sık sık, %2,5'inin ise ara sıra cevaplarını verdiklerini göstermektedir.

Cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 7,316 okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 46,389 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P < 0,05$). Yani okuldaki konuma göre verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

Yedinci alt problemimiz “**İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde dönüt ve düzeltme yapma yeterliklerine ilişkin öğretmen ve öğrenci algıları farklılık göstermekte midir?**” ; sekizinci alt problemimiz “**İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde dönüt ve düzeltme yapma yeterliklerine ilişkin algı cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?**” şeklinde oluşturulmuştu. Bu alt problemlerle ilgili bulgular tablo 19-24’de sunulmuştur.

Tablo 19. “Öğretmenler Konunun Anlaşıp Anlaşılmadığı Aynı Konuyla İlgili Farklı Aktiviteler Yaptırılarak Anlatılmaya Çalışır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N	11	39	83	224	357	1,639
	%	3,10	10,90	23,20	62,70	100,00	
Bayan	N	10	41	110	246	407	0,65
	%	2,50	10,10	27,00	60,40	100,00	

Tablo 19 (devam)

Toplam	N	21	80	193	470	764	
	%	2,70	10,50	25,30	61,50	100,00	
Öğrenci	N	21	69	150	444	684	
	%	3,10	10,10	21,90	64,90	100,00	
Öğretmen	N	0	11	43	26	80	44,312
	%	0,00	13,80	53,80	32,50	100,00	,000*
Toplam	N	21	80	193	470	764	
	%	2,70	10,50	25,30	61,50	100,00	

*P<0,05

Tablo 19’da “Öğretmenler konunun anlaşılıp anlaşılmadığı aynı konuyla ilgili farklı aktiviteler yaptırılarak anlatılmaya çalışır” sorusu sorgulanmaktadır. Bu soruya yönelik toplamda verilen cevaplara bakıldığında katılımcıların %61,5’inin her zaman, %25,3’ünün sık sık, %10,5’inin ara sıra, %2,7’sinin hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre, erkeklerin %62,7’sinin her zaman, %23,2’sinin sık sık, %10,9’unun ara sıra, %3,1’inin hiçbir zaman; bayanların, %60,1’ünün her zaman, %20,7’sinin sık sık, %10,1’inin ara sıra, %2,5’inin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Okuldaki konumlara göre, öğrencilerin %64,9’unun her zaman, %21,9’unun sık sık, %10,1’inin ara sıra, %13,1’inin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %32,5’inin her zaman, %53,8’inin sık sık, %13,8’inin ise arasıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 1,639, okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 44,312 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$).

Tablo 20. “Öğretmenler Aktiviteler Sırasında Sınıf İçinde Dolaşarak Tüm Sınıfın Durumu Gözlemlenmeye Çalışır” Sorusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N	10	41	84	222	357	
	%	2,80	11,50	23,50	62,20	100,00	
Bayan	N	9	52	84	262	407	1,393
	%	2,20	12,80	20,60	64,40	100,00	0,707
Toplam	N	19	93	168	484	764	
	%	2,50	12,20	22,00	63,40	100,00	
Öğrenci	N	19	84	135	446	684	
	%	2,80	12,30	19,70	65,20	100,00	
Öğretmen	N	0	9	33	38	80	20,903
	%	0,00	11,30	41,30	47,50	100,00	,000*
Toplam	N	19	93	168	484	764	
	%	2,50	12,20	22,00	63,40	100,00	

* $P<0,05$

Tablo 20'deki “Öğretmenler aktiviteler sırasında sınıf içinde dolaşarak tüm sınıfın durumu gözlemlenmeye çalışır.” sorusuna yönelik öğretmen ve öğrenci görüşlerinin dağılımı incelendiğinde, bu soruya toplamda verilen cevapların incelenmesi sonucunda, katılımcıların %61,5'inin her zaman, %25,3'ünün sık sık,

%10,5'inin ara sıra, %2,7'sinin hiçbir zaman şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre cevap dağılımlarına bakıldığında, erkeklerin %62,7'sinin her zaman, %23,2'sinin sık sık, %10,9'unun ara sıra, %3,1'inin hiçbir zaman şeklinde cevap verdikleri; bayanların, %60,1'ünün her zaman, %20,7'sinin sık sık, %10,1'inin ara sıra, %2,5'inin ise hiçbir zaman şeklinde cevaplar verdikleri anlaşılmaktadır.

Okuldaki konumlara göre verilen cevaplar incelendiğinde, öğrencilerin %64,9'unun her zaman, %21,9'unun sık sık, %10,1'inin ara sıra, %13,1'inin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %32,5'inin her zaman, %53,8'inin sık sık, %13,8'inin ise arasıra şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Verilen cevaplar karşılaştırmalı olarak analiz edildiğinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 1,639; okuldaki konuma göre verilen cevapların X^2 değeri 44,312 olarak bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Ancak, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık bulunduğu görülmektedir ($P<0,05$). Yani okuldaki konuma göre verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

Tablo 21. “Öğretmenler Sınıfın Çoğunluğunun Anlamadığı Konuları Tekrar Eder” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler	Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
N	9	37	78	233	357	
Erkek %	2,50	10,40	21,80	65,30	100,00	

Tablo 21 (devamı)

	N	7	36	68	296	407	5,201
Bayan	%	1,70	8,80	16,70	72,70	100,00	0,158
	N	16	73	146	529	764	
Toplam	%	2,10	9,60	19,10	69,20	100,00	
	N	16	70	120	478	684	
Öğrenci	%	2,30	10,20	17,50	69,90	100,00	
	N	0	3	26	51	80	13,795
Öğretmen	%	0,00	3,80	32,50	63,80	100,00	,003*
	N	16	73	146	529	764	
Toplam	%	2,10	9,60	19,10	69,20	100,00	

*P<0,05

Tablo 21’de “Öğretmenler Sınıfın Çoğunluğunun Anlamadığı Konuları Tekrar Eder” sorusu ile ilgili bulgular yer almaktadır. Bu soruya yönelik toplamda verilen cevaplara bakıldığında katılımcıların %69,2’sinin her zaman, %19,1’inin sık sık, %9,6’sının ara sıra, %2,1’inin hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre ele alındığında erkeklerin %65,3’ünün her zaman, %21,8’inin sık sık, %10,4’ünün ara sıra, %2,5’inin hiçbir zaman; bayanların, %72,7’sinin her zaman, %16,7’sinin sık sık, %8,8’inin ara sıra, %1,7’sinin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Okuldaki konulara göre verilen cevaplar göz önüne alındığında, öğrencilerin %69,9’unun her zaman, %17,5’inin sık sık, %10,2’sinin ara sıra, %2,3’ünün ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %63,8’inin her zaman, %32,5’inin sık sık, %3,8’inin ise ara sıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 5,201; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 13,795 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$).

Tablo 22. “Öğretmenler Yapılan Hataları Düzeltirken Olumlu İfadeler Kullanır” Sorusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N	7	33	69	248	357	
	%	2,00	9,20	19,30	69,50	100,00	
Bayan	N	7	32	84	284	407	0,653
	%	1,70	7,90	20,60	69,80	100,00	0,884
Toplam	N	14	65	153	532	764	
	%	1,80	8,50	20,00	69,60	100,00	
Öğrenci	N	14	63	119	488	684	
	%	2,00	9,20	17,40	71,30	100,00	
Öğretmen	N	0	2	34	44	80	30,713
	%	0,00	2,50	42,50	55,00	100,00	,000*
Toplam	N	14	65	153	532	764	
	%	1,80	8,50	20,00	69,60	100,00	

* $P<0,05$

Tablo 22’de “Öğretmenler yapılan hatalar düzeltilirken olumlu ifadeler kullanır.” sorusuna verilen cevap dağılımları gösterilmektedir. Cevap dağılımları, katılımcıların %69,6’sının her zaman, %20’sinin sık sık, %8,5’inin ara sıra, %1,8’inin hiçbir zaman cevaplarını verdiklerini göstermektedir.

Cevap dağılımlarına cinsiyet değişkenine açısından bakıldığında, erkeklerin %69,5'inin her zaman, %19,3'ünün sık sık, %9,2'sinin ara sıra, %2,0'sinin hiçbir zaman; bayanların, %69,8'inin her zaman, %16,7'sinin sık sık, %8,8'inin ara sıra, %1,7'sinin ise hiçbir zaman şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Okuldaki konulara göre verilen cevaplar incelendiğinde, bu soruya öğrencilerin %71,3'ünün her zaman, %17,4'ünün sık sık, %9,2'sinin ara sıra, %2'sinin ise hiçbir zaman şeklinde; öğretmenlerin, %55'inin her zaman, %42,5'inin sık sık, %2,5'inin ise ara sıra şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Cevaplar karşılaştırmalı olarak analiz edildiğinde, cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 0,653; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 30,713 olarak ortaya çıkmaktadır. Bu veriler, 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı farklılık bulunmadığını, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda ise anlamlı farklılık görüldüğünü göstermektedir ($P < 0,05$).

Tablo 23. “Öğretmenler Konunun Öğrenilip Öğrenilmediğini Değerlendirirken Öğrenciler Arasındaki Bireysel Farklılıklar Dikkate Alır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N	18	47	93	199	357	
	%	5,00	13,20	26,10	55,70	100,00	
Bayan	N	15	45	108	239	407	1,824
	%	3,70	11,10	26,50	58,70	100,00	0,61
Toplam	N	33	92	201	438	764	
	%	4,30	12,00	26,30	57,30	100,00	
Öğrenci	N	33	86	166	399	684	
	%	4,80	12,60	24,30	58,30	100,00	

Tablo 23 (devamı)

	N	0	6	35	39	80	16,869
Öğretmen%		0,00	7,50	43,80	48,80	100,00	,001*
	N	33	92	201	438	764	
Toplam %		4,30	12,00	26,30	57,30	100,00	

*P<0,05

“Öğretmenler konunun öğrenilip öğrenilmediğini değerlendirirken öğrenciler arasındaki bireysel farklılıklar dikkate alır” sorusunun sorgulandığı Tablo 23’e bakıldığında, bu soruya yönelik toplamda verilen cevaplar, katılımcıların %57,3’ünün her zaman, %26,3’ünün sık sık, %12’sinin ara sıra, %4,3’ünün hiçbir zaman şeklinde cevap verdiklerini göstermektedir.

Cinsiyet değişkenine göre, erkeklerin %55,7’sinin her zaman, %26,1’inin sık sık, %13,2’sinin ara sıra, %5’inin hiçbir zaman; bayanların, %58,7’sinin her zaman, %26,5’inin sık sık, %11,1’inin ara sıra, %3,7’sinin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Cevaplar okuldaki konular göz önüne alınarak irdelendiğinde, öğrencilerin %58,3’ünün her zaman, %24,3’ünün sık sık, %12,6’sının ara sıra, %4,8’inin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %48,8’inin her zaman, %43,8’inin sık sık, %7,5’inin ise arasıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 1,824 okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 46,869 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir

farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$). Yani okuldaki konuma göre verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

Tablo 24. “Öğretmenler Değerlendirme Sırasında Öğrenciler Arasında Ayrımcılık Yapmaz” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	χ^2 */p
Erkek	N	13	31	42	271	357	
	%	3,60	8,70	11,80	75,90	100,00	
Bayan	N	12	24	47	324	407	2,672
	%	2,90	5,90	11,50	79,60	100,00	0,445
Toplam	N	25	55	89	595	764	
	%	3,30	7,20	11,60	77,90	100,00	
Öğrenci	N	25	55	72	532	684	
	%	3,70	8,00	10,50	77,80	100,00	
Öğretmen	N	0	0	17	63	80	16,436
	%	0,00	0,00	21,30	78,80	100,00	,001*
Toplam	N	25	55	89	595	764	
	%	3,30	7,20	11,60	77,90	100,00	

* $P<0,05$

Tablo 24’te “Öğretmenler Değerlendirme Sırasında Öğrenciler Arasında Ayrımcılık Yapmaz” sorusuna yönelik toplamda verilen cevaplara bakıldığında, katılımcıların %77,9’unun her zaman, %11,6’sının sık sık, %7,2’sinin ara sıra, %3,3’ünün hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapları cinsiyet değişkenine göre ele aldığımızda, erkeklerin %75,9’unun her zaman, %11,8’inin sık sık, %8,7’sinin ara sıra, %3,6’sının hiçbir

zaman; bayanların, %79,6'sının her zaman, %11,5'inin sık sık, %5,9'unun ara sıra, %2,9'unun ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Cevapları okuldaki konumlara göre incelediğimizde, öğrencilerin %77,8'inin her zaman, %10,5'inin sık sık, %8'inin ara sıra, %3,7'sinin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %78,8'inin her zaman, %21,3'ünün ise sık sık cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Öğretmen ve öğrencilerin bu soruya yönelik vermiş oldukları cevaplar karşılaştırmalı olarak analiz edildiğinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 2,672 olarak; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri ise 16,436 olarak bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda görüş ayrılığı olduğu ve dolayısıyla öğrenci ve öğretmen görüşleri arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir ($P<0,05$).

Araştırmanın dokuzuncu alt problemi olan, **“İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde *istenmeyen öğrenci davranışlarıyla baş yeterliklerine ilişkin öğretmen ve öğrenci algıları farklılık göstermekte midir?*”** ve araştırmanın onuncu alt problemi olan **“İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetiminde *istenmeyen öğrenci davranışlarıyla baş edebilme yeterliklerine ilişkin algı cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?*”** sorgularına yönelik bulgular tablo 25-30'da görüldüğü gibidir.

Tablo 25. “Öğretmenler Öğrencilerle Saygıya Dayalı Yakın İlişkiler Geliştirir” Sorusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Arasıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X ² */p
Erkek	N	7	35	62	253	357	
	%	2,00	9,80	17,40	70,90	100,00	
Bayan	N	5	26	72	304	407	3,821
	%	1,20	6,40	17,70	74,70	100,00	0,281
Toplam	N	12	61	134	557	764	
	%	1,60	8,00	17,50	72,90	100,00	
Öğrenci	N	12	59	106	507	684	
	%	1,80	8,60	15,50	74,10	100,00	
Öğretmen	N	0	2	28	50	80	21,629
	%	0,00	2,50	35,00	62,50	100,00	,000*
Toplam	N	12	61	134	557	764	
	%	1,60	8,00	17,50	72,90	100,00	

*P<0,05

Tablo 25 “Öğretmenler öğrencilerle saygıya dayalı yakın ilişkiler geliştirir” sorusuna verilen cevapların dağılımını göstermektedir. Cevaplar irdelendiğinde, katılımcıların %72,9’unun her zaman, %17,5’inin sık sık, %8’inin ara sıra, %1,6’sının hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre, erkeklerin %70,9’unun her zaman, %17,4’ünün sık sık, %9,8’inin ara sıra, %2’sinin hiçbir zaman; bayanların, %74,7’sinin her zaman, %17,7’sinin sık sık, %6,4’ünün ara sıra, %1,2’sinin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Okuldaki konumlara göre irdelediğimizde, öğrencilerin %74,1’inin her zaman, %15,5’inin sık sık, %8,6’sının ara sıra, %1,8’inin ise hiçbir zaman;

öğretmenlerin, %62,5'inin her zaman, %35'inin sık sık, %2,5'inin ise arasıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 3,821; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 21,629 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$).

Tablo 26. “Öğretmenler Sınıfta Daha Çok Olumlu Davranışları Öne Çıkarır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N	5	41	60	251	357	
	%	1,40	11,50	16,80	70,30	100,00	
Bayan	N	7	34	80	286	407	2,865
	%	1,70	8,40	19,70	70,30	100,00	0,413
Toplam	N	12	75	140	537	764	
	%	1,60	9,80	18,30	70,30	100,00	
Öğrenci	N	12	74	114	484	684	
	%	1,80	10,80	16,70	70,80	100,00	
Öğretmen	N	0	1	26	53	80	18,09
	%	0,00	1,30	32,50	66,30	100,00	,000*
Toplam	N	12	75	140	537	764	
	%	1,60	9,80	18,30	70,30	100,00	

* $P<0,05$

Tablo 26'ya bakıldığında “Öğretmenler sınıfta daha çok olumlu davranışları öne çıkarır” sorusuna yönelik cevap dağılımları görülmektedir. Bu soruya toplamda verilen cevaplar katılımcıların %70,3'ünün her zaman, %18,3'ünün sık sık, %9,8'inin ara sıra, %1,6'sının hiçbir zaman cevaplarını verdiklerini göstermektedir.

Cevaplar cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, erkeklerin %70,3'ünün her zaman, %16,8'inin sık sık, %11,5'inin ara sıra, %1,4'ünün hiçbir zaman; bayanların, %70,3'ünün her zaman, %19,7'sinin sık sık, %8,4'ünün ara sıra, %1,7'sinin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Okuldaki konumlara göre cevap dağılımları öğrencilerin %70,8'inin her zaman, %16,7'sinin sık sık, %10,8'sinin ara sıra, %1,8'inin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %66,3'ünün her zaman, %32,5'inin sık sık, %1,3'ünün ise arasıra cevaplarını verdiklerini göstermektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 2,865; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 18,090 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$).

Tablo 27. “Öğretmenler Öğrencilerin Olumsuz Davranışlarını Eleştirirken Kişiliklerini Rencide Etmemeye Çalışır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Tablo 27 (devamı)

Değişkenler		Hiçbir zaman	Arasına	Sık sık	Her zaman	Toplam	X ² */p
Erkek	N	31	44	63	219	357	
	%	8,70	12,30	17,60	61,30	100,00	
Bayan	N	24	34	79	270	407	6,048
	%	5,90	8,40	19,40	66,30	100,00	0,109
Toplam	N	55	78	142	489	764	
	%	7,20	10,20	18,60	64,00	100,00	
Öğrenci	N	55	75	115	439	684	
	%	8,00	11,00	16,80	64,20	100,00	
Öğretmen	N	0	3	27	50	80	21,171
	%	0,00	3,80	33,80	62,50	100,00	,000*
Toplam	N	55	78	142	489	764	
	%	7,20	10,20	18,60	64,00	100,00	

*P<0,05

Tablo 27 “Öğretmenler öğrencilerin olumsuz davranışlarını eleştirirken kişiliklerini rencide etmemeye çalışır.” sorusuna verilen cevapların dağılım tablosudur. Bu soruya yönelik toplamda verilen cevaplar ele alındığında katılımcıların %64’ünün her zaman, %18,6’sının sık sık, %10,2’sinin ara sıra, %7,2’sinin hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre değerlendirildiğinde erkeklerin %61,3’ünün her zaman, %17,6’sının sık sık, %12,3’ünün ara sıra, %8,7’sinin hiçbir zaman; bayanların, %66,3’ünün her zaman, %19,4’ünün sık sık, %8,4’ünün ara sıra, %5,9’unun ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Cevapların okuldaki konumlara göre analizinde, öğrencilerin %64,2'sinin her zaman, %16,8'inin sık sık, %11'inin ara sıra, %8'inin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %62,5'inin her zaman, %33,8'inin sık sık, %3,8'inin ise arasıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 6,048; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 21,171 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$). Yani okuldaki konuma göre verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır

Tablo 28. “Öğretmenler Öğrencilere Disiplin Ve Düzenin Gerekliğini Anlatır Kendi Kendilerine Disipline Olmalarını Sağlar” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Arasıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N	13	47	90	207	357	
	%	3,60	13,20	25,20	58,00	100,00	
Bayan	N	14	41	96	256	407	2,564
	%	3,40	10,10	23,60	62,90	100,00	0,464
Toplam	N	27	88	186	463	764	
	%	3,50	11,50	24,30	60,60	100,00	
Öğrenci	N	27	79	150	428	684	
	%	3,90	11,50	21,90	62,60	100,00	
Öğretmen	N	0	9	36	35	80	23,009
	%	0,00	11,30	45,00	43,80	100,00	,000*
Toplam	N	27	88	186	463	764	
	%	3,50	11,50	24,30	60,60	100,00	

* $P<0,05$

Tablo 28’de “Öğretmenler öğrencilere disiplin ve düzenin gerekliliğini anlatır kendi kendilerine disipline olmalarını sağlar.” sorusu sorgulanmaktadır. Soruya verilen cevaplar bir bütün olarak ele alındığında katılımcıların %60,6’sının, her zaman, %24,3’ünün sık sık, %11,5’inin ara sıra, %3,5’inin hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre bakıldığında erkeklerin %58’inin her zaman, %25,2’sinin sık sık, %13,2’sinin ara sıra, %3,6’sının hiçbir zaman; bayanların, %62,9’unun her zaman, %23,6’sının sık sık, %10,1’inin ara sıra, %3,4’ünün ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir.

Okuldaki konumlara göre, öğrencilerin %62,6’sının her zaman, %21,9’unun sık sık, %11,5’inin ara sıra, %3,9’unun ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %43,8’inin her zaman, %45’inin sık sık, %11,3’ünün ise ara sıra cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevapların karşılaştırmalı analizlerinde cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 2,564; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 23,009 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$).

Tablo 29. “Öğretmenler İstenmeyen Öğrenci Davranışlarını Dersin İlk Günlerinde Öğrencilerle Paylaşır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Tablo 29 (devamı)

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X ² */p
Erkek	N	20	56	76	205	357	
	%	5,60	15,70	21,30	57,40	100,00	
Bayan	N	15	54	74	264	407	4,948
	%	3,70	13,30	18,20	64,90	100,00	0,176
Toplam	N	35	110	150	469	764	
	%	4,60	14,40	19,60	61,40	100,00	
Öğrenci	N	33	98	127	426	684	
	%	4,80	14,30	18,60	62,30	100,00	
Öğretmen	N	2	12	23	43	80	5,499
	%	2,50	15,00	28,80	53,80	100,00	0,139
Toplam	N	35	110	150	469	764	
	%	4,60	14,40	19,60	61,40	100,00	

*P<0,05

“Öğretmenler istenmeyen öğrenci davranışlarını dersin ilk günlerinde öğrencilerle paylaşır” sorusuna verilen cevap dağılımlarını gösteren Tablo 29’a baktığımızda, soruya yönelik toplamda verilen cevaplar katılımcıların %61,4’ünün, her zaman, %19,6’sının sık sık, %14,4’ünün ara sıra, %4,6’sının hiçbir zaman cevaplarını verdiklerini göstermektedir.

Cinsiyet değişkenine göre cevap dağılımları erkeklerin %57,4’ünün her zaman, %21,3’ünün sık sık, %15,7’sinin ara sıra, %5,6’sının hiçbir zaman; bayanların, %64,9’unun her zaman, %18,2’sinin sık sık, %13,3’ünün ara sıra, %3,7’sinin ise hiçbir zaman seçeneklerini işaretledikleri yönündedir.

Okuldaki konumlara göre öğrencilerin %62,3'ünün her zaman, %18,6'sının sık sık, %14,3'ünün ara sıra, %4,8'inin ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %53,8'inin her zaman, %28,8'inin sık sık, %15'inin ara sıra, %2,5'inin ise cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Verilen cevaplar karşılaştırmalı olarak analiz edilmiş ve cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 4,948; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 5,499 bulunmuştur. Bu veriler 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görüldüğünü göstermektedir ($P<0,05$).

Tablo 30. “Öğretmenler Derse İlgisiz Öğrencileri Soru Sorarak Uyarır” Sorgusuna Yönelik Cinsiyet ve Okuldaki Konuma Göre Cevap Dağılımları

Değişkenler		Hiçbir zaman	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	Toplam	X^2 */p
Erkek	N	16	41	80	220	357	
	%	4,50	11,50	22,40	61,60	100,00	
Bayan	N	15	43	88	261	407	0,686
	%	3,70	10,60	21,60	64,10	100,00	0,876
Toplam	N	31	84	168	481	764	
	%	4,10	11,00	22,00	63,00	100,00	
Öğrenci	N	30	72	137	445	684	
	%	4,40	10,50	20,00	65,10	100,00	
Öğretmen	N	1	12	31	36	80	19,032,
	%	1,30	15,00	38,80	45,00	100,00	000*
Toplam	N	31	84	168	481	764	
	%	4,10	11,00	22,00	63,00	100,00	

* $P<0,05$

Tablo 30’da “Öğretmenler istenmeyen öğrenci davranışlarını dersin ilk günlerinde öğrencilerle paylaşır” sorusu sorgulanmaktadır. Bu soruya yönelik toplamda verilen cevaplar değerlendirildiğinde, katılımcıların %63’ünün, her zaman, %22’sinin sık sık, %11’inin ara sıra, %4,1’inin hiçbir zaman cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre cevap dağılımları erkeklerin %61,6’sının her zaman, %22,4’ünün sık sık, %11,5’inin ara sıra, %4,5’inin hiçbir zaman; bayanların, %64,1’inin her zaman, %21,6’sının sık sık, %10,6’sının ara sıra, %3,7’sinin ise hiçbir zaman şeklinde cevap verdiklerini göstermektedir.

Verilen cevapları okuldaki konumlara göre irdelediğimizde, öğrencilerin %65,1’inin her zaman, %20’sinin sık sık, %10,5’inin ara sıra, %4,4’ünün ise hiçbir zaman; öğretmenlerin, %45’inin her zaman, %38,8’inin sık sık, %15’inin ara sıra, %1,3’ünün ise cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Soruya yönelik cevaplar karşılaştırmalı olarak analiz edildiğinde, cinsiyetler arası görüşlerin X^2 değeri 0,686; okuldaki konuma göre verilen görüşlerin X^2 değeri 19,032 bulunmuştur. Bu verilere göre 0,05 manidarlık düzeyinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık görülmektedir ($P<0,05$).

BÖLÜM - V

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1 SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Bu araştırmada İlköğretimde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi davranışlarının öğretmen ve öğrenci algılarına göre karşılaştırmalı değerlendirmesi yapılmıştır. Ankette sınıf yönetimi davranışları; “*planlama, motivasyon, eğitim-öğretim, dönüt ve düzeltme ve istenmeyen öğrenci davranışlarının önlenmesi*” olarak beş boyutta ele alınmıştır. Çalışma sonucunda aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir:

- Sınıf Yönetiminin “*planlama*” boyutunda 6 (altı) soru yer almaktadır. Anketin 1, 2, 4 ve 5. sorularında öğretmen ve öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Öğretmenler bu davranışları daha sık sergilediklerini düşünürken, öğrenciler öğretmenlerinin bu davranışları daha az sıklıkta sergilediklerini düşünmektedirler. 3. ve 6. maddelerle ilgili öğretmen ve öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı fark bulunamamıştır.

Sınıf Yönetiminin “*planlama*” boyutunda yer alan 6 (altı) soruya verilen cevaplara göre öğretmen ve öğrencilerin cinsiyetlerine göre algıları arasında anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır. Her iki cinsiyetteki İngilizce öğretmenlerinin planlama boyutundaki bu davranışları aynı sıklıkta sergilediklerini düşündükleri bulunmuştur.

Sonuçlar genellendiğinde etkili sınıf yönetimi davranışlarından “dersi planlama” boyutunda öğretmen ve öğrencilerin algıları arasında anlamlı farklılık vardır. Öğretmen ve öğrencilerin cinsiyetlerine göre algıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Altındağ (2006)’da yapmış olduğu çalışmasında öğretmenlerin sınıf yönetiminde sergiledikleri “*planlama*” boyutundaki davranışları hakkındaki düşünceleri ile öğrencilerin öğretmenlerinin planlama boyutundaki davranışları sergileme sıklıkları hakkındaki görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğunu saptamıştır. İlköğretim ikinci kademe öğretmenlerinin uyguladıkları sınıf yönetimindeki öğretmen-öğrenci ilişkilerinin değerlendirildiği, Ayçiçek’in (2007) çalışmasında, etkili sınıf yönetimi becerilerinden “*planlama*” boyutu içinde ele alabileceğimiz “*dersleri amaçlı ve düzenli bir biçimde sürdürme*” ve “*dersi eleştirilere göre planlama*” uygulamalarına ilişkin öğretmen ve öğrenci algıları arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Altındağ ve Ayçiçek’ in çalışmalarındaki bu bulgular, araştırmamızın bulgusunu desteklemektedir. Öte yandan, Çubukçu ve Girmen’in (2008) çalışmalarından elde edilen bulguya göre, öğretmenler etkinlikleri planlama ve yönetebilme konusundaki sınıf yönetimi becerilerinde kendilerini yeterli görmemektedirler. Bu bulgu araştırmamızın bulgusunu desteklememektedir.

- Anketin, sınıf yönetiminin “*motivasyon*” boyutunu ele alan 6 soruluk ikinci kısmında 7. 8. 10. 11. ve 12. sorulara tekabül eden davranışların sergilenme sıklığında öğretmen ve öğrencilerin verdikleri cevaplar arasında anlamlı

farklılık görülmektedir. Öğretmenler motivasyon boyutlu davranışları, öğrencilerin düşündüğünden daha sık sergilediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin öğretmenlerine ders esnasında çekinmeden soru sorabilmeleri davranışını ele alan 9. soruda ise öğretmen-öğrenci görüşleri arasında anlamlı farklılık görülmemektedir. Her iki grup da öğrencinin ders esnasında çekinmeden soru sorabilme durumunu sıklıkla gerçekleştirebildiğini düşünmektedirler.

Sınıf yönetiminin “motivasyon” boyutuna dair öğrenci ve öğretmen görüşleri arasında bulunan bu anlamlı farklılık, Altındağ’ın (2006) çalışmasında yer alan bulgularla da örtüşmektedir. Buna göre öğretmenler bu boyuttaki davranışları sıklıkla sergiledikleri görüşünderken, öğrenciler öğretmenlerinin bu davranışları daha az sıklıkta sergilediklerini düşünmektedirler. Ayçiçek (2007) de çalışmasında öğretmenlerin etkili sınıf yönetimi becerilerinden “*öğrencilerini derse motive etme*” uygulamalarına ilişkin öğretmen ve öğrenci algılarını incelemiş ve öğrenci ve öğretmen görüşleri arasında anlamlı farklılık bulunduğunu tespit etmiştir. Bu bulgu da araştırmamızın bulgusunu desteklemektedir.

Sınıf Yönetiminin “*motivasyon*” boyutunda yer alan 6 (altı) soruya verilen cevaplara göre öğretmen ve öğrencilerin cinsiyetlerine göre algıları arasında anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir. Her iki cinsiyetinde İngilizce öğretmenlerinin motivasyon boyutundaki bu davranışları aynı sıklıkta sergilediklerini düşündükleri saptanmıştır.

- Sınıf yönetiminin “*eğitim-öğretim*” boyutuyla ilgili davranışları öğretmenlerin sergileme sıklıkları ile ilgili, öğretmen ve öğrenci algılarının karşılaştırılması sonucunda, bu boyutta yer alan tüm maddelerde öğretmenler ve öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır. Öğrenciler bu davranışların öğretmenleri tarafından daha az sıklıkla sergilendiğini düşünürken, Öğretmenler bu davranışları sıklıkla sergilediklerini düşünmektedirler. Altındağ’ın (2006) çalışmasında elde edilen bulgularla bu çalışmanın bulguları paralellik göstermektedir.

Sınıf Yönetiminin “*eğitim-öğretim*” boyutunda yer alan tüm sorulara verilen cevaplara göre öğretmen ve öğrencilerin cinsiyetlerine göre algıları arasında anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir. Her iki cinsiyetinde İngilizce öğretmenlerinin *eğitim-öğretim* boyutundaki bu davranışları aynı sıklıkta sergilediklerini düşündükleri belirlenmiştir.

- Ankette sınıf yönetiminin bir diğer boyutu olarak ele alınan “*dönüt ve düzeltme*” boyutuyla ilgili sonuçlar incelendiğinde cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmezken, okuldaki konuma göre verilen cevaplarda yani öğrenci- öğretmen görüşleri arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir. Öğretmenler dönüt ve düzeltme boyutundaki davranışları sıklıkla sergilediklerini belirtirlerken, öğrenciler öğretmenlerinin bu davranışları daha az sıklıkta sergilediklerini belirtmişlerdir. Altındağ da (2006) yapmış olduğu çalışmasında öğretmenlerin sınıf yönetiminde “dönüt ve düzeltme” ile ilgili davranışları sergileme sıklıkları ile ilgili görüşleri ile öğrencilerinin görüşleri

arasında anlamlı farklılık olduğunu tespit etmiştir. Altındağ'ın bulguları bu araştırmanın bulguları ile örtüşmektedir.

- Sınıf yönetiminin “*istenmeyen öğrenci davranışlarıyla baş edebilme*” boyutuna dair anketteki maddelere yönelik öğretmen ve öğrencilerin algıları karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenler bu boyuttaki davranışları sıklıkla sergilediklerini düşünürlerken, öğrenciler bu davranışların öğretmenleri tarafından daha az sıklıkta sergilendiğini belirtmektedirler. Sınıf yönetimi davranışlarının “*istenmeyen öğrenci davranışlarıyla baş edebilme*” boyutunu, Altındağ da (2006) çalışmasında ele almış ve aynı sonuçlara ulaşmıştır. Beşdok'un (2007) “ Ortaöğretim Öğretmenlerinin sınıf Yönetiminde Karşılaştıkları İstenmeyen Öğrenci Davranışlarını Önleyebilme Yeterliklerinin Değerlendirilmesi” adlı çalışmasında; öğretmenlerin sınıf içinde istenmeyen öğrenci davranışlarını önleme yeterlikleri ile ilgili kendilerini iyi düzeyde gördükleri tespit edilmiştir. Bahse konu çalışmalarda ulaşılan sonuçlar, bu araştırmanın sonucunu destekler niteliktedir.

Sınıf yönetiminin “*istenmeyen öğrenci davranışlarıyla baş edebilme*” boyutuna dair anketteki maddelere yönelik öğretmen ve öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır.

Etkili sınıf yönetimi davranışlarının öğretmenler tarafından sergilenme sıklıklarının belirlenmesine yönelik gerçekleştirilen bu çalışmada ulaşılan sonuçlar

genel olarak değerlendirildiğinde, İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi davranışlarını sıklıkla sergilediklerini ve sınıf yönetimi konusunda yeterli olduklarını düşündükleri belirlenmişken; öğrencilerin, öğretmenlerinin bu davranışları sıklıkla sergilemediklerini düşündükleri saptanmıştır. Literatürde, bu bulguyu destekleyen birçok çalışma (Terzi, 2001; Altındağ, 2006; Akın, 2006; Korkmaz, 2007; Ayçiçek, 2007; Beşdok, 2007; Topal, 2007; Bağcı, 2010) yer almaktadır.

5.2 ÖNERİLER

İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin, etkili sınıf yönetimi davranışlarından “derslerini planlama” düzeyleri hususunda bazı alanlarda yetersiz kaldıkları görülmektedir. Bunlar, dersi düzenli ve planlı bir şekilde sürdürme, dersi planlarken öğrenci seviyesini göz önünde bulundurma, derste yapılan aktiviteleri belirli bir sırayı takip ederek işleme ve öğretilen konuyu pekiştirecek farklı alıştırmalar hazırlama gibi alanlardır. Başarılı bir sınıf yönetiminde dersi planlama büyük önem taşımaktadır. Öğretmenler kendilerini planlama konusunda yeterli görmektedirler. Ancak, öğrencilerin durumdan yeterince tatmin olmamaları, öğretmenlerin dersi planlarken daha titiz davranmalarını gerektirmektedir. Öğretmenlerin konularına hakim olması öğrencilerin derste aktif olmalarını sağlar. Öğrencilerin derslere aktif katılımını sağlayabilmek için, öğretmenler; dikkati toplayıcı farklı öğretim yöntemlerini sınıfta kullanmalı, öğrencilerle etkili bir iletişim içerisinde olmalı ve konuları gerçek hayatla ilişkilendirerek aktarmalıdır.

Derste verilen bilgiler öğrenci seviyesinin altında veya üstünde olduğunda, öğrencilerin dikkati dağılacığından, sınıfta istenmeyen davranışların ortaya çıkmasına zemin hazırlanmış olur. Bu yüzden derslerin öğrenci seviyelerinin göz önüne alınarak planlanması gerekir. Ayrıca, aynı konu üzerinde yoğun bir şekilde durmak monotonluğa yol açarak öğrencilerin sıkılmasına; konularda çok fazla değişiklik yapmak, konudan konuya atlamak ise zihinlerin karışmasına neden olabileceğinden öğretmenlerin bu hususa da dikkat etmeleri gerekir.

Bu araştırmada ilköğretim İngilizce öğretmenlerinin “öğrencileri derse motive etme” davranışlarında da bazı eksiklerin olduğu ortaya çıkmıştır. Öğrenciler ders esnasında tüm aktivitelere katılmadıklarını düşünmektedirler. Oysa öğrencilerin derslerde aktivitelere katılımlarının sağlanması, onların dikkat sürelerinin uzamasına ve derse motive olmalarına katkı sağlayacaktır.

Öğretmenler dersi tekdüze bir ses tonuyla anlatmamaya özen göstermelidirler. Dersler anlatılırken tüm öğrencilerin duyabileceği bir ses tonuyla, sesin zaman zaman yükseltilip alçaltılması öğrencilerle etkili iletişim kurulması ve onların dikkatlerinin derse yönlendirilmesi açısından önem arz etmektedir. Öğretmenlerin ders esnasında sergiledikleri tavırlar, öğretmeye hevesli olmaları, istekli ve kendilerine güvenli olmaları ve bunu sınıftaki öğrencilere belli etmeleri de öğrenci motivasyonu açısından önemlidir. Dersini coşkuyla anlatan bir öğretmen öğrencilerin dikkatlerini toplamada başarılı olurken, dersi isteksiz ve pasif bir şekilde anlatan öğretmen sınıfta motivasyonun azalmasına ve istenmeyen davranışların ortaya çıkmasına zemin hazırlayacaktır. Öğrencileri başarılı olmaya odaklama motivasyonunun sağlanmasında gerekli olan bir diğer husustur. Öğretmenin

davranışlarıyla ve sözleriyle öğrencilerine güvendiğini, onların başarılı olacaklarına inandığını belli etmesi ve bu şekilde onları başarıya odaklaması beklenmektedir.

“Öğrenme-öğretme sürecini gerçekleştirme” düzeyleri açısından bakıldığında da ilköğretim İngilizce öğretmenlerinin dikkat etmeleri gereken bazı hususlar olduğu ortaya çıkmıştır. Sınıfa öğrencilere yöneltilen soruların cevabı, öğrenciye bir süre düşünme fırsatı verilerek istenmelidir. Aksi halde öğrenciler heyecana kapılacak ve bu durum da onların doğru düşünememelerine ve gerilmelerine neden olacaktır. Ayrıca öğretmenler tarafından derslerde öğrencilerin seviyelerine uygun olan İngilizce kelimeler seçilip kullanılmalıdır. Daha önce duymadıkları ve seviyelerine uygun olmayan kelimelerle karşılaşan öğrenciler yabancı dil öğrenmenin zor bir durum olduğuna inanarak dersten soğuyabilirler.

Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinden sınıfta zamanı etkili kullanma alt boyutu ile ilgili davranışları sergileme sıklıkları da öğrenciler tarafından yetersiz olarak algılanmıştır. İlgili birimlerce öğretmenlere yönelik zaman yönetimi konusunda hizmet içi eğitim seminerleri düzenlenebilir. Çünkü zamanın etkili kullanılması, öğretmenlerin öğrencilerine belirli bir ders saati içerisinde kazandırması gereken bilgi, tutum ve davranışların istenilen düzeyde gerçekleşmesinde önemli bir etkidir. Sınıftaki etkinliklerin akıcılığı disiplin açısından önemlidir. Dersin bölünmesi öğretmen ve öğrencinin dikkatinin dağılmasına ve ilgisinin azalmasına neden olur. Bu yüzden öğretmenler dersin akıcılığını bozmamaya özen göstermelidir.

Konunun anlaşılıp anlaşılmadığının tespitinde aktivitelerin çeşitliliği önemlidir. Tek bir etkinliğe bağlı kalınarak konunun öğrenilip öğrenilemediği anlaşılabilir. Öğrencilere bir konunun öğretilmesinde farklı aktivitelere başvurulmasının yanında, konuların öğrenilip öğrenilmediğinin tespit edilmesinde de farklı ölçme ve değerlendirme aktiviteleri ve teknikleri kullanılmalıdır. Ayrıca değerlendirme sırasında öğrenciler arasında ayırım yapılmamalı, objektif olunmalıdır.

Öğrenmenin gerçekleştirilmesi ve etkili iletişim davranışlarının ortaya konulmasında beden dili oldukça önemlidir. Bu nedenle öğretmenler öğrenme ve öğretme sürecinde, beden dilini etkili bir biçimde kullanmalıdırlar. Öğrencilerin yaptıkları yanlışları ve olumsuz davranışları sert bir şekilde değil; olumlu ifadeler kullanarak düzeltmelidirler. Ders esnasında sınıf içinde dolaşarak ve öğrencilerle göz teması kurarak öğrencilerin derse etkin katılımı sağlanabilir.

İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin istenmeyen öğrenci davranışlarıyla baş edebilme yeterliliklerini sergilemeleri sıklıkları ile ilgili öğrenci algılamalarına göre bazı problemlerin olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmenler, ilk derste sınıfta uyulması gereken kuralları öğrencileriyle birlikte oluşturmalı ve bu kurallara uyulması konusunda tutarlı ve kararlı davranmalıdırlar. Öğretmenler öğrencileri bilgi, beceri ve tutumlarıyla eğitirken, davranışları ile de onlara model olmalıdırlar. Samimi, anlayışlı, sabırlı bir öğretmen öğrenciyi olumlu düşünmeye sevk edecek, aksi davranışlar ise öğrenci üzerinde olumsuz etki oluşturacaktır. Öğrencilerin derse etkin katılımları sağlanarak sınıf içerisinde istenmeyen davranışlar önlenebilir veya azaltılabilir. Olumlu bir sınıf iklimi yaratmak ve problemleri önlemek için bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulmalıdır. Sınıf içindeki olumsuz davranışların

engellenmesi için öğrenciler her yönü ile tanınmalıdır. Rehberlik servisleri ile işbirliği içerisinde aile ile görüşülerek, öğrencilerin özel durumları hakkında bilgi alınarak sorunların çözümü yoluna gidilmelidir. Öğretmen öğrencilerinin özel durumlarını ve bireysel farklılıklarını bilir ve buna göre davranırsa sorunlar büyük ölçüde azalacaktır.

Öğretmenlerin etkili sınıf yönetimi davranışlarını sergilemeleri konusunda daha yeterli hale gelebilmeleri için; sınıf içi iletişim, öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri, ölçme ve değerlendirme, program geliştirme, zaman yönetimi, stres yönetimi, liderlik eğitimi, drama eğitimi gibi alanlarda seminerler düzenlenerek, öğretmenlerin hizmet içinde kendilerini yetiştirmeleri konusunda fırsatlar sağlanabilir.

KAYNAKÇA

ABU-TİNEH, Abdullah - KHASAWNEH, Samar A. - KHALAİLEH, Huda A. ; “Teacher Self- Efficacy and Classroom Management Styles In Jordanian Schools” **Management in Education**, Ekim 2011, Sayı: 25

AĞAOĞLU, Esmahan; **Sınıf Yönetimi İle İlgili Genel Olgular, Sınıf Yönetimi** (Editör: Zeki Kaya) Pegem A Yayınları, Ankara, 2002

AĞAOĞLU, Esmahan; **The Opinions of Teacher Candidates About Their Own Skills of Classroom Management** 29th Annual Conference of Association for TeacherEducation in Europe (ATEE) sunulan sözlü bildiri. Agrigento (İtalya), 2004.

AKIN, Uğur; **Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri İle İş Doyumları Arasındaki İlişki** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, 2006

AKSOY, Naciye; “İlköğretim Okullarında Öğrenci Disiplinine İlişkin Öğretmen Görüşleri” **Dumlupınar Üniversitesi İnteraktif Kampus Dergisi**, Sayı: 2, 2000

ALAYLIOĞLU, Ruşen - OĞUZKAN, Ferhan; **Ansiklopedik Eğitim Sözlüğü**, Arif Bolat Kitabevi, İstanbul, 1968

ALBERTO, Paul, TROUTMAN, Anne C; **Applied Behaviour Analysis for Teachers**, Merril Publishing Company, 1986

ALKAN, Cevat; “Öğrenme-Öğretme Süreçleri İlkeleri” **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, Cilt: 20, Sayı: 1, 1987

ALTINDAĞ, Murat; **Anadolu Liseleri ve Anadolu Teknik Liseleri İngilizce Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Davranışlarının Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006

ARI, Ramazan - SABAN, Ahmet; **Sınıf Yönetimi**, Günay Ofset, Konya, 1999

ATAMAN, Ayşegül; **Sınıf İçinde Karşılaşılan Davranış Problemleri ve Bunlara Karşı Getirilen Önlemler** (Editör Leyla Küçükahmet) 6.Baskı Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2004

AYÇİÇEK, Yakup; **İlköğretim İkinci Kademe Öğretmenlerinin Uyguladıkları Sınıf Yönetimindeki Öğretmen-Öğrenci İlişkilerinin Değerlendirilmesi** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007

AYDIN, Ayhan; **Sınıf Yönetimi**, Anı Yayıncılık, Ankara, 1998

BACANLI, Hasan; **Gelişim ve Öğrenme** Gözden Geçirilmiş 4. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2001

BAĞCI, Pınar Zengin; **İlköğretim Okullarında Çalışan Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri ve Başa Çıkma Davranışları Arasındaki İlişki** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010

BAŞAR, Hüseyin; **Sınıf Yönetimi** Geliştirilmiş 10. Baskı, Anı Yayıncılık, Ankara, 2003

BEŞDOK, Dilek; **Ortaöğretim Öğretmenlerinin sınıf Yönetiminde Karşılaştıkları İstenmeyen Öğrenci Davranışlarını Önleyebilme Yeterliklerinin Değerlendirilmesi** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007

BİLEN, Münevve; **Basarılı Öğretim İçin Teknikler** Ankara Üniversitesi Basım Sanayi ve Kâğıtçılık Ticaret A.Ş. Ankara, 1982

BLOOM, Benjamin Samuel; **İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme** (Çeviren D.A. Özçelik) Milli Eğitim Basımevi, 1979

BULL, Shirley - SOLITY, Jonathan; **Classroom Management : Principles to Practice** London: Routledge, 1993

BÜYÜKÖZTÜRK, Şener; **Veri Analizi El Kitabı**, 7.Baskı, Pegem Yayıncılık, Ankara, 2007

CELEP, Cevat; **Sınıf Yönetimi ve Disiplin**, Anı Yayıncılık, Ankara, 2002

ÇALIK, Temel; **Sınıf Yönetimi Özellikleri, Sınıf Yönetimi** (Editör: Leyla Küçükahmet.) 4.Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2002

ÇUBUKÇU, Zühal - GİRMEN, Pınar; “Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşleri” **Bilig Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı: 44, 2008

DALOĞLU, Ebru Melek; **Öğretmenlerin Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretilmesinde Sınıf Yönetimine Bakış Açıkları** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007

DEMİRDEN, Yasemin; **Ortaokullardaki İngilizce Öğretiminde Sınıf Yönetimi İçin Etkil Yaklaşımlar** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1994

DEMİREL, Özcan; **Öğretimde Planlama ve Değerlendirme: Öğretme Sanatı** 8.Baskı, Pegem A Yayıncılık, Ankara, 2005

DEMİRTAS, Hasan - GUNES, Hasan; **Eğitim Yönetimi ve Denetimi Sözlüğü** Anı Yayıncılık, Ankara, 2002

DENİZ, Metin - AVŞAROĞLU, Selahattin - FİDAN, Özgür; “İngilizce Öğretmenlerinin Öğrencileri Motive Etme Düzeylerinin İncelenmesi” **İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt: 7, Sayı: 11, 2006

DİLEKMEK, Mücahit ve ADA, Şükrü; “Öğrenmede Güdülenme” **Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi**, Sayı: 11, 2005

ERDEN, Münire, AKMAN, Yasemin; **Eğitim Psikolojisi: Gelişim-Öğrenme-Öğretme** 2. Baskı, Arkadaş Yayınları, Ankara, 1995

ERDEN, Münire; **Sınıf Yönetimi** Alkım Yayınevi, İstanbul, 2001

ERTÜRK, Selahattin; **Eğitimde Program Gelistirme** Hacettepe Üniversitesi Yayını, Ankara, 1975

EVERS, Will J - TOMİC, Welko - BROUWERS, Andre; “Burnout among Teachers Students’ and Teachers’ Perceptions Compared” **School Psychology International** Sayı: 25, Mayıs 2004

EVERTSON, Carolyn M. ve EMMER, Edmund T ; **Classroom Management for Elementary Teachers** Pearson Education, 2008

FONTANA, David; **Classroom Control Understanding And Guiding Classroom Behaviour** British Psychological Society, London, 1985

FOWLER, Jeana - ŞARAPLI, Onur; “Classroom Management: What ELT Students Expect” **Procedia Social and Behavioral Sciences** Sayı: 3, 2010

GOOD, Thomas ve BROPHY, Jere; **Looking in Classrooms** New York, 1987

GÜLTEKİN, Mehmet; **Öğretimde Planlama ve Değerlendirme** 5.Baskı, Anadolu Üniversitesi Web-Ofset, Eskişehir, 2005

GÜRŞİMŞEK, Işık; “Etkin Sınıf Yönetimi İçin Etkili İletişim Becerileri “ **Eğitim ve Bilim**, Cilt 23, Sayı: 112, 1999

HESAPÇIOĞLU, Muhsin; **Öğretim İlke ve Yöntemleri** Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 1988

KARASAR, Niyazi; **Bilimsel Araştırma Yöntemi** Nobel Yayınevi, Ankara, 2005

KORKMAZ, Nezaket; **İlköğretim Okullarında Etkili Sınıf Yönetiminde Öğretmen Davranışlarının İncelenmesi İstanbul-Tuzla İlköğretim Okullarında Pilot Bir Araştırma** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007

KURUMEHMETOĞLU, Özlem; **Özel İlköğretim ve Lise Okulları ile Devlet İlköğretim ve Lise Okullarındaki İngilizce Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Tutumları** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008

LEMLECH, Johanna Kasin; **Classroom Management** 2nd Edition, Longman Press, Newyork, 1988

MACRAE, Shela; **Becoming A Teacher** (Edited By Justin Dillon, Meg Maguire) Open University Press Buckingham, Philadelphia, 1998

Milli Eğitim Bakanlığı; **Öğretmen Yeterliliği** Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü, Ankara, 2002

ULUDAĞ, Zekeriya - ODACI, Hatice; **Milli Eğitim Dergisi** Sayı: 153–154, 2002

MONTAGUE, Earl J; **Fundamentals of Secondary Classroom Instruction**, Merrill Publishing Company, The United States of America, 1987

OĞUZKAN, Ferhan; **Eğitim Terimleri Sözlüğü** Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 1974

ÖZBEBİT, Gülay; **İngilizce Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde Karşılaştıkları İstenmeyen Öğrenci Davranışları, Kullandıkları Sınıf Yönetim Teknikleri ve Kullanım Sıklıkları** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007

RAHİMİ, Mehrak - ASADOLLAHİA, Fatemeh; “ EFL Teachers’ Classroom Management Orientations: Investigating The Role Of Individual Differences And Contextual Variables” **Procedia-Social and Behavioral Sciences**, Sayı: 31, 2011

RICHARDS, Jack C - SCHMİDT, Richard; **Dictionary of Language Teaching& Applied Linguistics** 4th Edition, England.Longman Group, UK, 2010

SARITAŞ, Mustafa; **Sınıf Yönetimi, İlgili Kurallar Geliştirme ve Uygulama Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar** Nobel Yayıncılık, Ankara, 2000

SHİN, Sunwoo - SOOK Koh Myung “A Cross-Cultural Study of Teachers’ Beliefs and Strategies on Classroom Behavior Management in Urban American and Korean School Systems” **Education and Urban Society** Sayı: 39, Şubat 2007

SOLTAY, Elif Özbaş; **İngilizce Öğretmenliği Son Sınıf Stajını Yapan Öğretmen Adaylarının, Az Deneyimli ve Deneyimli İngilizce Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Konusunda Karar Verme Becerileri** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2007

ŞENKULAK, Sevgi; **Ortaöğretim Kurumlarında Çalışan İngilizce Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde Karşılaştıkları İstenmeyen Öğrenci Davranışları ve Bu Davranışların Yarattığı Sorunları Çözme Becerileri** Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2010

TABANCALI, Erkan; **Sınıf Ortamının Fiziksel Özellikleri, Etkili Sınıf Yönetimi** (Editör, Hüseyin Kıran), Anı Yayıncılık, Ankara, 2005

TERZİ, Ali Rıza; “Sınıf Yönetimi Açısından Etkili Öğretmen Davranışları “
Milli Eğitim Dergisi, Sayı: 155–156, 2002

TERZİ, Çetin; **Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Anlayışlarına İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2001

THOMAS, A; “Study skills” **Oregon School Study Council**, University of Oregon, Eugene 1993 (Eric Document Reproduction Service No. ED 355 616).

TOPAL, Temel; **İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Davranışlarının Karşılaştırılması ve Öğrenci Başarısıyla İlişkisi**, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2007

TURAN, Selahattin; **Sınıf Yönetimi: Sınıf Yönetiminin Temelleri** (Editörler: Mehmet Şişman ve Selahattin Turan) Pegem A Yayıncılık, Ankara, 2006

VARIŞ, Fatma; **Eğitim Bilimine Giriş** Alkım Yayınları, İstanbul, 1998

T.C.
KIRŞEHİR VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.40.00.20.02.605.01/
Konu : Çiğdem ŞAHİN'in Araştırması

07694

102 HAZ 2011

VALİLİK MAKAMINA

Ahi Evran Üniversitesi Rektörlüğü 05.05.2011 tarih ve 391/1803 sayılı yazıları ile; Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Öğrencisi Çiğdem ŞAHİN'in, "İlköğretim İngilizce Öğretmenlerinin Etkili Sınıf Yönetimi Davranışlarının Öğretmen ve Öğrenci Algılarına Göre Değerlendirilmesi" konulu araştırması kapsamında, 1 Haziran - 30 Haziran 2011 tarihleri arasında ekli listedeki okullarımızdaki İngilizce öğretmenlerine ve öğrencilere anket uygulama isteği bildirilmektedir.

Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Öğrencisi Çiğdem ŞAHİN'in "İlköğretim İngilizce Öğretmenlerinin Etkili Sınıf Yönetimi Davranışlarının Öğretmen ve Öğrenci Algılarına Göre Değerlendirilmesi" konulu araştırmasını ekli listedeki okullarda öğretmen ve öğrencilere anket şeklinde uygulamasında Müdürlüğümüzce sakınca görülmemektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Mesut AYRIKSA
Milli Eğitim Müdürü

OLUR
01/06/2011

Mustafa HAKPULLU
Vali Yardımcısı

01/06/2011 Şef.S.AKGÜL
01/06/2011 Md.Yrd.M.ÇELİK

Terme Cad. 40100 KIRŞEHİR
Bilgi için : Md. Yrd. Ş. KARADENİZ
Telefon: (0 386) 213 51 50
Faks: (0 386) 2131003
kirsehirmem@meh.gov.tr
http://kirsehir.meb.gov.tr

Değerli Öğrenciler,

Cevaplandıracağınız bu anket, bilimsel bir çalışmada kullanılacak olup, başka bir amaçla kesinlikle kullanılmayacaktır. Her ifadenin karşısına bu davranışın **İngilizce öğretmeniniz** tarafından ne sıklıkta sergilendiğini 1'den 5'e kadar puanlanmış olan bölümlerden birinin karşısına **X** işareti yerleştirmek suretiyle anketi tamamlayınız. Doğru bir değerlendirme yapılabilmesi için verdiğiniz samimi cevaplara şimdiden teşekkür ederim.

Çiğdem ŞAHİN
Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve
Denetimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM 1: KİŞİSEL BİLGİLER

Cinsiyet : (1) Erkek (2) Kız

	Hiçbir Zaman	Ara sıra	Sık Sık	Her Zaman
SINIF YÖNETİMİ DAVRANIŞLARI				
Planlama	1	2	3	4
1 Dersi planlı bir şekilde sürdürür				
2 Dersi planlarken öğrencilerin seviyelerini göz önünde bulundurur				
3 Dersin işlenişinde gerektiğinde değişiklik yapar				
4 Derste yapılan aktiviteleri belirli bir sırayı takip ederek işler				
5 Öğretilen konuyu pekiştirecek farklı aktiviteler hazırlar				
6 Öğrencilerin yeni öğrendikleri konuları geçmiş bilgileriyle birleştirir				
Motivasyon				
7 Öğrencilerin dersin işleniş sırasında tüm aktivitelere katılımlarını sağlar				
8 Ders sırasında ses tonumu etkili kullanıp konuyu ilginç hale getirir				
9 Derslerde çekinmeden soru sorabiliriz				
10 Derslerini coşkuyla anlatmaya çalışır				
11 Derse yeni konuyla ilgili sorularla başlar				
12 Öğrencilerini başarılı olmaya odaklar				

	Hiçbir Zaman	Ara sıra	Sık Sık	Her Zaman
Eğitim -Öğretim	1	2	3	4
13 Sınıfa soru yönelttiğinde düşünme ve cevaplamamız için bir süre bekler				
14 Derslerde seviyemize uygun İngilizce kelimeler kullanır				
15 Sınıf içi etkinliklerde zamanı etkili kullanır				
16 Ders sırasında aktiviteler arasındaki geçişleri organize eder				
17 Dersi öğretme hızını öğrencilerin öğrenmesine göre ayarlamaya çalışır				
18 Soruların cevaplarını bizim bulmamızı ister				
Dönüt ve Düzeltme				
19 Konunun anlaşılıp anlaşılmadığını aynı konuyla ilgili farklı aktiviteler yaptırarak anlamaya çalışır				
20 Aktiviteler sırasında sınıf içinde dolaşarak tüm sınıfın durumunu gözlemlemeye çalışır				
21 Sınıfın çoğunluğunun anlamadığı konuları tekrar eder				
22 Yapılan hataları düzeltirken olumlu ifadeler kullanır				
23 Konunun öğrenilip öğrenilmediğini değerlendirirken öğrenciler arasındaki bireysel farklılıkları dikkate alır				
24 Değerlendirme sırasında öğrenciler arasında ayrımcılık yapmaz				
İstenmeyen Öğrenci Davranışlarıyla Baş Etme				
25 Öğrencileriyle saygıya dayalı yakın ilişkiler geliştirir				
26 Sınıfta daha çok olumlu davranışları öne çıkarır				
27 Öğrencilerin olumsuz davranışlarını eleştirirken kişiliklerini rencide etmemeye çalışır				
28 Öğrencilere disiplin ve düzenin gerekliliğini anlatır kendi kendilerine disipline olmalarını sağlar				
29 İstenmeyen öğrenci davranışlarını dersin ilk günlerinde öğrencilerle paylaşır				
30 Derse ilgisiz öğrencileri soru sorarak uyarır				

Değerli Meslektaşım,

Cevaplandıracağınız bu anket, bilimsel bir çalışmada kullanılacak olup, başka bir amaçla kesinlikle kullanılmayacaktır. Her ifadenin karşısına bu davranışı ne sıklıkta sergilediğinizi 1'den 5'e kadar puanlanmış olan bölümlerden birinin karşısına X işareti yerleştirmek suretiyle anketi tamamlayınız. Doğru bir değerlendirme yapılabilmesi için verdiğiniz samimi cevaplara şimdiden teşekkür ederim.

Çiğdem ŞAHİN
Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve
Denetimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM 1: KİŞİSEL BİLGİLER

Cinsiyet : (1) Erkek (2) Bayan

	Hiçbir Zaman	Ara sıra	Sık Sık	Her Zaman
SINIF YÖNETİMİ DAVRANIŞLARI				
<i>Planlama</i>	1	2	3	4
1 Dersi planlı bir şekilde sürdürürüm				
2 Dersi planlarken öğrencilerin seviyelerini göz önünde bulundururum				
3 Dersin işlenişinde gerektiğinde değişiklik yaparım				
4 Derste yapılan aktiviteleri belirli bir sırayı takip ederek işlerim				
5 Öğretilen konuyu pekiştirecek farklı aktiviteler hazırlarım				
6 Öğrencilerin yeni öğrendikleri konuları geçmiş bilgileriyle birleştiririm				
<i>Motivasyon</i>				
7 Öğrencilerin dersin işleniş sırasında tüm aktivitelere katılımlarını sağlarım				
8 Ders sırasında ses tonumu etkili kullanıp konuyu ilginç hale getiririm				
9 Dersimde öğrencilerim çekinmeden bana sorularını sorabilirler				
10 Derslerimi coşkuyla anlatmaya çalışırım				
11 Derse yeni konuyla ilgili sorularla başlarım				
12 Öğrencilerimi başarılı olmaya odaklarım				

	Hiçbir Zaman	Ara sıra	Sık Sık	Her Zaman
Eğitim -Öğretim	1	2	3	4
13 Sınıfa soru yönelttiğimde düşünme ve cevaplamaları için bir süre beklerim				
14 Derslerde öğrencilerin seviyelerine uygun İngilizce kelimeler kullanırım				
15 Sınıf içi etkinliklerde zamanı etkili kullanırım				
16 Ders sırasında aktiviteler arasındaki geçişleri organize ederim				
17 Dersi öğretme hızını öğrencilerin öğrenmesine göre ayarlamaya çalışırım				
18 Soruların cevaplarını öğrencilerin kendilerinin bulmasını isterim				
Dönüt ve Düzeltme				
19 Konunun anlaşılıp anlaşılmadığını aynı konuyla ilgili farklı aktiviteler yaptırarak anlamaya çalışırım				
20 Aktiviteler sırasında sınıf içinde dolaşarak tüm sınıfın durumunu gözlemlemeye çalışırım				
21 Sınıfın çoğunluğunun anlamadığı konuları tekrar ederim				
22 Yapılan hataları düzeltirken olumlu ifadeler kullanırım				
23 Konunun öğrenilip öğrenilmediğini değerlendirirken öğrenciler arasındaki bireysel farklılıkları dikkate alırım				
24 Değerlendirme sırasında öğrenciler arasında ayrımcılık yapmam				
İstenmeyen Öğrenci Davranışlarıyla Baş Etme				
25 Öğrencilerimle saygıya dayalı yakın ilişkiler geliştiririm				
26 Sınıfta daha çok olumlu davranışları öne çıkarırım				
27 Öğrencilerin olumsuz davranışlarını eleştirirken kişiliklerini rencide etmemeye çalışırım				
28 Öğrencilere disiplin ve düzenin gerekliliğini anlatır kendi kendilerine disipline olmalarını sağlarım				
29 İstenmeyen öğrenci davranışlarını dersin ilk günlerinde öğrencilerle paylaşıyorum				
30 Derse ilgisiz öğrencileri soru sorarak uyarırım				